

Küldött

A Veszprémi Főegyházmege lapja

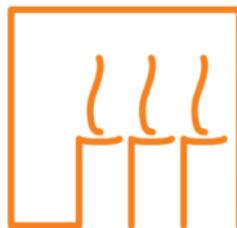
IV. évfolyam 2. szám, 2015. április-május

SZENT BENEDEK ÜNNEPE A BAKONYBÉLI
SZENT MAURÍCIUS MONOSTORBAN

ANDRÁS TESTVÉR
TAIZÉ-BŐL VESZPRÉMBEN

szerzetesek
éve

MAGYAR JEZSUITA
A VATIKÁNI RÁDIÓBAN

CISZTERCI ÉS SZALÉZI
SZERZETESK A NAGYVILÁGBAN

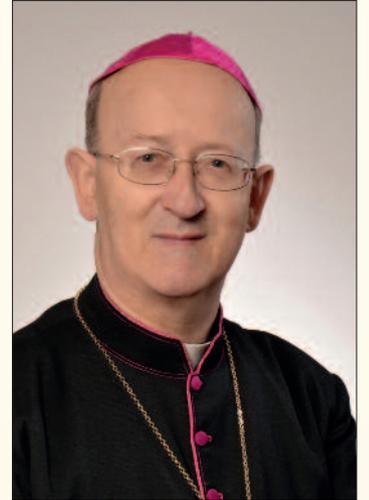
KARITÁSZ OLIMPLIA

Első alkalommal rendezte meg a Padányi Katolikus Iskolában a Veszprém Főegyházmegyei Karitásza a Karitászi Olimpiát. Számos program, sportverseny várta az érdeklődőket, akik pénz- illetve élelmiszeradományokkal segítették a jótékonyági célt. Zagyva Richárd a karitászi igazgatója elmondta, hogy az adományokból fogyatékkal élő fiatalokon, valamint nehéz sorsú családok gyermekein segítenek. A rendezvénybe aktívan bekapcsolódott Márfi Gyula érsek is. A Padányi Iskola mellett a Szaléziánium vállalt segítő szerepet az esemény megrendezésében.

Küldött: A Veszprémi Főegyházmegye lapja. Kiadja a Szaléziánium Érsekségi Turisztikai Központ, 8200 Veszprém, Vár u. 31. Tel.: 88/580-528. Fax.: 88/580-529, e-mail: kuldott@veszpremiersekseg.hu.
A szerkesztőbizottság tagjai: dr. Márfi Gyula érsek, dr. Mail József, Megyesi Ferenc, Pálfalviné Ősze Judit.
Munkatársak: dr. Léner-Pintér Sára, Németh Erika, Földi Gábor, Nagy Zoltán. Fotó: Szaléziánium.
Kéziratokat és fotókat nem őrünk meg és nem küldünk vissza. A kéziratok rövidítési jogát fenntartjuk.
Az újságban található cikkek a forrás megjelölésével szabadon felhasználhatók. Lapzártá: A megjelenést követő hónap 15. napja.

FŐEGYHÁZMEGYÉNK ÉLETE A SZERZETESÉK ÉVÉBEN

Nyugodtan mondhatjuk, hogy a Veszprémi Érsekség élete 2015-ben is mozgalmas volt eddig, és a továbbiakban is mozgalmasnak ígérkezik. Az elmúlt hónapokból csak néhány eseményt említek meg: január 24-én megáldottuk az ajkai kórház újonnan kialakított kápolnáját (miközben a veszprémi kórházkápolnában is rendszeresek az istentiszteletek). Idén Veszprémben találkoztak a magyar egyházmegyék karitás-vezetői (január 30-án). Megünnepeltük a házasság hetét (február 7-15. között), kiállítást rendeztünk Bódi Magdiról a Szaléziánumban (február 21-én), jól sikerült családos lelkinapot tartottunk a Padányiban, székesegyházunkban méltó módon fogadtuk a máriapócsi kegyképet, ezt követően bekapcsolódtunk a Pannon Egyetem által szervezett napszabású Magyar Napokba.

Ezekben a programokban jelentős szerepet játszottak a szerzetesek. Hallgathattuk Szabó Ferenc jezsuita atyát a Vatikáni Rádió egykori és mai szerepéről, Marton Bernát ciszterci és Havasi József szalézi atyákat arról, hogy a nyugatra menekült szerzetesek milyen szolgálatot teljesítettek és teljesítenek a hazánktól távol élő magyarság hitének és magyarság-tudatának megőrzése érdekében. Ugyanerről beszélt Juhász-Laczik Albin bencés atya is.

Itt hívom fel a figyelmet arra, hogy székesegyházunkban rendszeresen szerepet kapnak a Magyarországon működő szerzetesrendek képviselői, akik bemutatják rendjük tevékenységét, beszélnek azokról a sajátos kegyelmi adományokról (karizmákról), amelyeket ők kaptak a Szentlélektől az egész Egyház javára. A május 9-i Gizella búcsúra meghívtuk hazánk szerzetes közösségeinek képviselőit, az ünnepi szentmise szónoka pedig Dr. Várszegi Asztrik pannonhalmi bencés főapát, püspök lesz. - Itt hívom fel a figyelmet arra, hogy júniusi papi rekollekciónk (június 8-9.) előadója Dékány Árpád Sixtus ciszterci apát lesz, papi lelki gyakorlatunkat pedig Dr. Korzenszky Richárd Miklós a Tihanyi Bencés Apátság perjele vezeti.

Egyházmegyénkben a férfi szerzetesrendek jelentős lelkipásztori szolgálatot is végeznek. Zircen 13, Tihanyban 9, Keszthelyen 3, Sümegen 3, Türrén 1 szerzetes tartózkodik, ők összesen 11 plébániát, illetve templomigazgatóságot látnak el. Női szerzetesi közösség már csak kettő van egyházmegyénkben: irgalmas nővérek élnek és óvodát vezetnek Tapolcán, illetve idős karmelita nővérek laktak Gyenesdiáson. Az én kapcsolatomban, miként főegyházmegyénk papjának és híveinek kapcsolata is nagyon jó és harmonikus az itt élő szerzetesekkel. Ne feledjük el, hogy egyházmegyénk társvédőszentje Boldog Gizella is bencés szerzetesként fejezte be életét Passauban. Imádkozzunk mindannyian nem csak papi, hanem szerzetesi hivatásokért is!

A család hete alkalmával és általában családpasztorációs összejöveteleken, jegyeskurzusokon is szeretem hangsúlyozni, hogy a szerzeteseket és általában celebs életformában élő testvéreinket mindig úgy szemléljük, mint akik egységet alkotnak a hűséges hitvesekkel és a gondos szülőkkel. Amíg nagy számban éltek köztünk szerzetesek és szerzetesnők, addig virágzott a házasság intézménye is, sok gyermek született és nem fenyegetett minket az előre-gedés veszélye. Mióta lecsökkent a megszentelt életet élő szerzetesek száma, azóta megfogyatkozott a szép családok száma is, és kevesebben vannak, akik a házasságot hitvesi és szülői szolgálatra felszentelt hivatásnak tekintik.

Most április 18-án ünnepeljük Bódi Mária Magdolnát, a vértanú-lányt, aki ugyan - önhibáján kívül - nem lehetett apáca, de szerzetesi elhivatottsága nem kérdőjelezhető meg. Kérjük az ő imáit is, hogy Szent Anna és Boldog Gizella egyházmegyéjébe küldjön az Úr minél több buzgó lelkipásztort, valamint Istenért és Isten Egyházáért élő szerzetest!

+ Márfi Gyula
érsek

FERENC PÁPA KIHIRDETTE

AZ IRGALMASSÁG RENDKÍVÜLI SZENTÉVÉT

Ferenc pápa 2015. április 11-én, szombaton, húsvét 2. vasárnapjának, vagyis az isteni irgalmasság vasárnapjának előestéjén, a Szent Péter-bazilika átriumában tartott vesperás keretében adta át az irgalmasság rendkívüli szentévé meg hirdető bullát.

Ferenc pápa a Szent Péter-bazilikában március 13-án tartott nagybőjti bűnbánati szertartás során mondott homíliájában hirdette meg az irgalmasság rendkívüli szentévé, mely ez év december 8-án, a Szeplőtelen Fogantatás ünnepén, a II. vatikáni zsinat lezárásának 50. évfordulóján veszi kezdetét a Szent Péter-bazilika szent kapujának megnyitásával, és 2016. november 20-án, Krisztus Király ünnepén zárul.

A Szent Kapu (Porta Santa – a jobb szélső, csak szentévekben használható kapu) előtt egy apostoli protonotárius felolvasott néhány jelentősebb részletet a Misericordiae vultus (Az irgalmasság arca) kezdetű bullából, este pedig Ferenc pápa vezette az isteni irgalmasság vasárnapjának első vesperását. Ennek során átadta a világegyház hat képviselőjének a dokumentum egy-egy példányát.

Alábbiakban közreadjuk a Szentatya prédikációját:

Még fülünkben csengenek a szavak, amelyekkel a feltámadt Jézus köszöntötte tanítványait húsvét éjszaka: „Béke veletek!” (Jn 20,19). A béke, kivált ezekben a hetekben, vágyként marad meg sok nép számára, amelyek hallatlan erőszakot szenvednek: hátrányosan megkülönböztetik és legyilkolják őket pusztán azért, mert keresztények. Mi pedig még buzgóbban imádkozunk, és imádságunk az irgalmatlan gazdag Atyát esdeklő segélykiáltássá válik, hogy erősítse meg szenvedések között élő testvéreink és nővéreink hitét, magunknak viszont azt kérjük, hogy térítse meg szívünket, hogy ne legyünk közömbösek, hanem együtt érzők.

Szent Pál emlékeztetett minket, hogy a megváltást az Úr Jézus halálának és feltámadásának misztériumában nyertük el. Ő, Jézus a voltaképpeni kiengesztelő, a köztünk élő Krisztus az, aki megnyitja számunkra az Istennel és a testvéreinkkel való kiengesztelődés útját. Pál apostol emlékeztet minket, hogy az élet nehézségei és szenvedései ellenére növekszik reményünk az üdvösségben, amelyet Krisztus szeretete elvetett szívünkbe. Isten irgalmassága elárasztott minket: igazzá tett minket és békét hozott nekünk.

Sok ember szívében felmerül a kérdés: Miért szentelünk külön jubileumi évet az irgalmasságnak? Egyszerűen azért, mert az egyháznak ebben a korszakos változásokkal terhelt időszakban az a feladata, hogy erőteljesebben kínálja fel Isten jelenlétének és közelségének jeleit. Ez nem szórakozottságra számítható időszak, hanem épp ellenkezőleg, ébereknek kell lennünk, fel kell élesztenünk azon képességünket, hogy a lényegre figyeljünk.

Olyan időszak ez, amikor az egyháznak újból rá kell találnia annak a küldetésnek az értelmére, amelyet az Úr bízott rá húsvét napján, hogy tudniillik az Atya irgalmasságának jele és eszköze legyen (vö. Jn 20,21–23). Ez az oka annak, hogy a szentévnél elevenen kellene tartania arra irányuló vágyunkat, hogy meg tudjuk ragadni Isten gyengédségének mindmennyi jelét, amelyet az egész világnak ad, de főként azoknak, akik szenvednek, magányosak, elhagyatottak, és akik már elveszítették azon reményüket, hogy az Atya megbocsáthat nekik és megérezhetik az ő szeretetét.

Arra szolgál ez a szentév, hogy erősen megérezzük annak örömét, hogy Jézus ránk talált, ő ugyanis jó pásztorként azért jött, hogy megkeressen minket, akik eltévedtünk. Arra szolgál ez a jubileumi év, hogy megérezzük szeretetének melegét, amikor vállalára vesz, hogy visszavigyen minket az Atya házába. Arra való ez az év, hogy megérintsen minket az Úr Jézus, átalakítson minket az ő irgalmával, hogy mi is az irgalmasság tanúságtevői legyünk. Ez tehát a szentév oka: mert ez az irgalom időszaka! Az alkalmas idő, hogy begyógyítsuk a sebeket, hogy fáradhatatlanul elébe menjünk mindazoknak, akik szeretnék látni és kézzel tapintani Isten közelségének jeleit, hogy felajánljuk mindenkinek – mindenkinek! – a megbocsátás és a kiengesztelődés útját.

(Magyar Kurír)

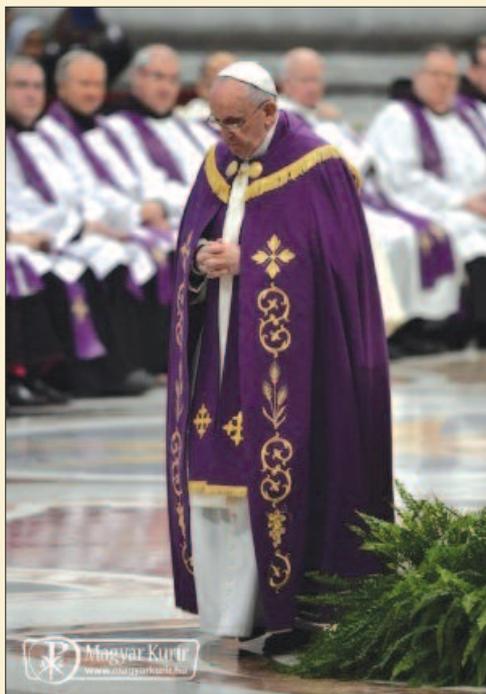
Szentév vagy jubileumi év (Anno Santo)

A kegyelem különleges ideje, mely az üdvtörténet nagy évfordulóihoz kötődik, s a bűnbocsánat és a bűnökért járó ideigtartó büntetés elengedésének éve. A rendes szentév huszonöt évenként következik és egy teljes évig tart, a rendkívüli jubileumi év bármely évben tartható, s időtartama rövidebb is lehet (jubileum minus). A szentévet a pápa hirdeti és nyitja meg. Meghirdetése bullával, megnyitása 1500 óta a Szent Kapu [a Porta Santa a Szent Péter-bazilikában] kinyitásával szertartásával történik. A szentévben a pápák által meghatározott feltételek mellett teljes búcsú nyerhető. A szentév ószövetségi gyökere az ötven évenként visszatérő jóbel év. Az utolsó rendes szentév 2000-ben volt, II. János Pál pápasága alatt, akkor harmincmillió zarándok sereglett Rómába. A következőnek 2025-ben jött volna el az időpontja, de Ferenc pápa ezt a most kihirdetett rendkívüli szentévvél előzte meg. Rendkívüli szentévet az utóbbi száz évben 1933-ban XI. Pius és 1983-ban II. János Pál pápasága idején tartottak, utóbbit a Megváltás 1950 éves évfordulója alkalmából.

AZ IRGALMASSÁG RENDKÍVÜLI SZENTÉVÉT HIRDETTE MEG FERENC PÁPA 2016-RA A MÁRCIUS 13-I BŰNBÁNATI SZERTARTÁS KERETÉBEN A SZENT PÉTER-BAZILIKÁBAN.

Kedves testvéreim, gyakran elgondolkodtam azon, az egyház hogyan lenne képes nyilvánvalóbbá tenni a küldetését, az irgalmasságról való tanúságtételt. Olyan út ez, amely a lelki megteréssel kezdődik; és be kell járnunk ezt az utat. Ezért úgy döntöttem, hogy rendkívüli szentévet hirdetek meg, amelynek közép-pontjában Isten irgalmassága áll. Ez az irgalmasság szentéve lesz. Az Úr szavának fényénél akarjuk megélni ezt: „Legyetek irgalmasok, mint a ti Atyátok” (vö. Lk 6,36). Ez különösen a gyóntatókra áll! Rengeteg irgalmasság!

Ez a szentév a Szeplőtelen Fogantatás idei ünnepével kezdődik majd, és 2016. november 20-án, Krisztus Király ünnepén zárul, hiszen Krisztus az Atya irgalmasságának az eleven arca. A szentév megszervezését az Új Evangelizáció Pápai Tanácsára bízom, hogy úgy tudja majd végigvinni, mint az egyház úton levésének egy új szakaszát, betöltve a küldetését, hogy minden emberhez elvigye az irgalmasság evangéliumát.

Meggyőződésem, hogy az egész egyház, amelynek olya nagy szükség van az irgalmasság elnyerésére, hisz bűnösök vagyunk, képes lesz megtalálni ebben a jubileumi évben az Isten irgalmasságának újrafelfedezése és gyümölcsözővé tétele fölötti örömet. Mindannyian arra nyertünk meghívást, hogy ezzel az örömmel nyújtsunk vigaszt korunk minden embere számára. Ne feledjük: Isten mindent megbocsát, és Isten mindig megbocsát. Ne fáradjunk bele, hogy bocsánatot kérjünk. Már mostantól kezdve bízunk rá ezt az évet az Irgalmasság Anyjára, hogy fordítsa felénk tekintetét és örködjön lépteink felett: bűnbánati utunk, nyílt szívvel bejárt utunk felett egy év során, amelynek célja, hogy elnyerjük Istentől a bűcsút, hogy elnyerjük Istentől az irgalmasságot.

FERENC PÁPA TWITTER ÜZENETEIBŐL

Urunk, add meg nekünk a könnyek ajándékát; add, hogy tudjunk sírni bűneink miatt, és így nyerhessük el bocsánatodat.

Uram, segíts bennünket, hogy meg tudjuk élni a nagylelkűség erényét, hogy határtalanul tudjunk szeretni.

Krisztus feltámadt! Krisztus él és elkísér utunkon!

Krisztus keresztje nem vereség: a kereszt szeretet és irgalmasság.

Jézus megmosta az apostolok lábát. Készen állunk rá, hogy hasonlóan szolgáljuk a többieket?

A gyónás Isten gyengédségének szentsége, így ölel át bennünket.

Az élet értékes kincs, de csak akkor fedezzük föl, ha odaajándékozunk másoknak.

A szenvedés felhívás a megtérésre: emlékeztet bennünket, hogy törékenyek és sérülékenyek vagyunk.

Minden templom, minden keresztény közösség legyen az irgalmasság helye a minket körülvevő nagy közöny közepette.

Vigyázzunk a kényelemmel! Amikor jól érezzük magunkat, könnyen megfeledekezünk a többi emberről.

A SZENTATYA IMASZÁNDÉKA 2015. ÁPRILIS HÓNAPRA:

Általános imaszándék: Hogy az emberek megtanulják tisztelni a teremett világot és Isten ajándékaként gondozzák.

Missziós imaszándék: Hogy az üldözött keresztények érezzék a feltámadt Úr vigasztaló jelenlétét és az egész Egyház szolidaritását.

SOLTÉSZ MIKLÓS ELŐADÁSA A BAZILIKÁBAN

Soltész Miklós egyházi, nemzetiségi, és civil társadalmi kapcsolatokért felelős államtitkár tartott előadást március 6-án, pénteken a Szent Mihály Bazilikában.

Az előadás előtt Nagy Károly apátkanonok köszöntötte a jelenlevőket és elmondta, hogy a Szent Mihály Főplébánián a Megszentelt élet évének keretében előadás-sorozatot szerveztek. Minden hónapban más és más szerzetesrendet kért fel, hogy mutassa be rendjét, annak küldetését és szellemiségét. Ennek a sorozatnak az első alkalmán Reisz Pál ferences szerzetes tartott előadást. A másodikra Soltész Miklós államtitkárt kérte fel, mert mint Károly atya elmondta, fontosnak érzi, hogy világi oldalról is ismerjük meg a szerzetesrendeket egy olyan ember tolmácsolásában, aki az egyházat ismeri.

Soltész Miklós a szerzetesrendek értékeiről beszélt. Előadásban arra kereste a választ, hogy a Megszentelt élet éve hogyan hat ránk, illetve, hogy hogyan kellene, hogy hasson a mi mindennapi életünkre. Ennek kapcsán beszélt a médiában és a filmekben megje-

lenő szerzetes-ábrázolásokról, amelyek nagyon sokszor a megszentelt életet élőket szigorú arccal, magukba roskadva jelenítik meg. Ellentétben a szerzetesek igazi, valódi értéket teremtő világával. Felidézte egykori budapesti piarista diákéveit, amikor a szerzetesek foglalkoztak nevelésükkel, oktatásukkal. Hangsúlyozta, hogy a szerzetesrendek jelenléte igazolja, hogy az Istenhez vezető utak nagyon sokfélék lehetnek. Kiemelte, hogy mindannyiunknak felelőssége és feladata a szerzetesi és papi hivatásokért imádkozni.

Az előadás után Márfi Gyula érsek osztatta meg néhány szerzetesekkel kapcsolatos élményét, valamint ismertette a veszprémi főegyházmegyében működő szerzetesrendeket és áldást adott a jelenlévőkre.

SZENT BENEDEK ÜNNEP BAKONYBÉLLEN

Szent Benedek tavaszi főünnepén, égi születésnapján Márfi Gyula érsek volt a vendége a bakonyi szerzetesközösségnek. Érsek atya köszöntőjében örömmel emlékezett bencés diákéveire, amit a Pannonhalmi Bencés Gimnáziumban töltött.

Az ünnepi szentmise bevezetőjében Halmos Ábel perjel köszöntötte az érseket. Kiemelte, hogy a megszentelt élet évében a Szentatya szándéka szerint a szerzetes közösségek az egyház pásztoraival, püspökeivel együtt ünnepeljenek. A szentmisén a bencés szerzetesek mellett koncelebrált Takáts István a Padányi iskola lelki igazgatója – aki szintén bencés diák volt – és Horváth Tamás csóti plébános.

Homíliájában Márfi Gyula érsek a rendalapító Benedekre emlékezett, arra az emberre, aki a kényelmes élet helyett szembefordult az általánossá vált, az akkor modernnek tartott erkölcsstelenséggel

és elhagyta Rómát. Mindezt nem különösből tette, hanem úgy érezte jobbnak kell lennie mint a körülötte élők. Szent Benedek bölcs és kiegyensúlyozott ember volt, aki, szerette a magányt a befeléfordulást, de azért egy közösséget is létrehozott, tanított és jótékonykodott is. Egységbe hozta a munkát és az imádságot, az aszkézist és a rekreációt, a böjtöt a virrasztást, az olvasást és az alvást. Nem soha nem vitte túlzásba ezeket, számolt az emberi szükségletekkel. Jézus példája hatott rá. Jézus is szerette a magányt

(40 napot töltött a pusztában), de nem zárkózott el az emberek elől, a tömegtől sem. Ő volt a béke és a csend az embere, Benedeket soha nem lehetett kihozni a sodrából ő mindig higgadt szelíd és szeretetteljes maradt.

Végezetül azt kívánta az érsek, hogy a mi szívünket is töltsse be az a béke, amely Szent Benedek lelkében élt.

ANDRÁS TESTVÉR TAIZÉ-BŐL VESZPRÉMBEN

A Megszentelt élet éve kapcsán minden hónapban különböző szerzetesrendet lát vendégül a Szent Mihály Főplébánia. A sorozat célja a szerzetesi életforma bemutatása, a szerzetesrendek mint élő közösségek megismerése. A havonta megrendezett estét egy-egy szerzetesrend tölti meg a lelkiségére leginkább jellemző tartalommal.

Március 12-én András testvér (Lengyel András) Taizéből mutatta be a közösséget a veszprémi Károly-templomban. Felker Zsolt a Szent Mihály Főplébánia káplánja mutatott be a szentmisét az előadás előtt. A

hallgatóság megismerhette a franciaországi Taizé-i közösség múltját és jelenét, jellemzőit, valamint a lelkiség alapítóját Roger testvért. Előadását képes vetítéssel, videóval tette színesebbé. A közösség bemutatása azért is volt aktuális, mert a Taizé közösség idén ünnepli megalapításának 75. évfordulóját, Roger testvér születésének 100. illetve halálának 10. évfordulóját. Az előadás után taizé-i imaórával zárult az este.

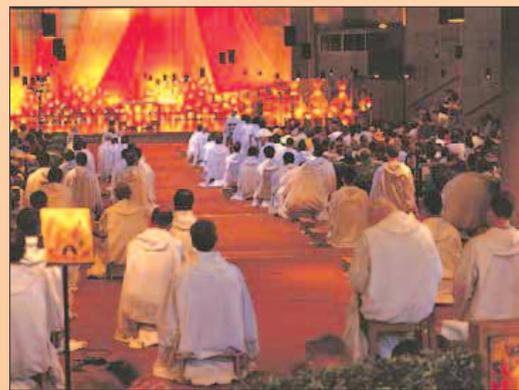
TAIZÉRŐL A "KÖZÖSSÉG PÉLDÁZATA"

A közösség ma mintegy száz testvért számlál, katolikust és különböző protestáns felekezetűt egyaránt, akik kb. 30 különböző országból származnak. A közösség már pusztán létezésével is a kiengesztelődés jele a megosztott keresztények és az egymással szembenálló népek között.

A közösség testvérei kizárólag saját munkájukból élnek. Nem fogadnak el adományt. Hasonló módon családi örökséget sem fogadnak el; a közösség azt a legszegényebbeknek adja.

Néhány testvér hátrányos helyzetű országokban él, hogy a szegénységtől vagy a megosztottságtól szenvedők mellett a béke hordozói legyenek. Testvérek kis csoportjai Ázsiában, Afrikában és Dél-Amerikában a körülöttük élők életkörülményeiben osztoznak, és igyekeznek megjeleníteni a szeretetet a legszegényebbek, az utcagyerekek, a fogságban lévők, a haloklók és azok között, akiket magukra hagytak vagy megsebzettek az emberi kapcsolatok.

Az évek során egyre több fiatal érkezett Taizébe. A világ minden részéről jönnek, hogy részt vegyenek az egyhetes találkozón. Szent-András nővérek, egy 700 éves nemzetközi katolikus

női közösség tagjai, lengyel orsolyita nővérek valamint Páli szent Vince nővérek is jelen vannak, és a fiatalok fogadásának egy részét ők vállalják.

Egyházi vezetők is ellátogatnak Taizébe. A közösség vendége volt már II. János Pál pápa, négy Canterbury érsek, több ortodox metropolita, Svédország tizennégy evangélikus püspöke és számtalan lelkész a világ minden tájáról.

1962-től kezdve testvérek és Taizéből küldött fiatalok nagy körültekintéssel folyamatosan járták a Kelet- és Közép-európai országokat, hogy közel legyenek azokhoz, akik országaik határai közé szorultak.

Roger testvért 2005. augusztus 16-án, kilencven éves korában az esti ima alatt meggyilkolták. Azóta a közösség priorja Alois testvér, akit Roger testvér sok évvel korábban utódjául választott.

MAGYAR NAPOK A SZALÉZIÁNUMBAN

A Pannon Egyetem Modern Filológiai és Társadalomtudományi Kara ötödik alkalommal rendezte meg a határon túli magyar kultúrákat bemutató tavaszi napjait. A programsorozathoz immár harmadik éve kapcsolódtak az Érsekség kulturális intézményei, a Boldog Gizella Főegyházmegyei Gyűjtemény és a Szaléziánium is.

Mindszenty-kiállítás a Szaléziánium folyosóján

Kovács Gergely posztulátor

Vojtkó Ferenc szerkesztő

Ebben az évben van Mindszenty bíboros halálának 40. évfordulója. A Szaléziánium kamarakiállítása az emigrációban eltöltött éveire emlékezik, melynek megnyitójára március 19-én 17 órakor került sor. Márfi Gyula érsek köszöntője után Kovács Gergely okleveles posztulátor tartott előadást, majd 18 órakor az Isten embere című – Mindszenty amerikai útjáról szóló dokumentumfilm első részét vetítették le. A filmet a Debrecen Tv szerkesztője Vojtkó Ferenc mutatta be.

A nyugati magyar rádiósok közül kiemelkedik Szabó Ferenc jezsuita szerzetes, aki évtizedeken át a Vatikáni Rádió munkatársa volt. Ő volt az egyik szereplője annak a kerekasztal-beszélgetésnek, amely a nyugati magyar rádióadásokról szól. Szabó Ferencen kívül Szócs Géza a Szabad Európa Rádióról, Soós Miklós és Szöllőssy Szabolcs az ausztráliai rádióadásokról beszélgetett március 20-án a Szaléziánumban.

Ebben az esztendőben az egész világon a katolikus egyház a Megszentelt élet évét, a szerzeteseket ünnepli. Így különösen aktuális a Szaléziánium programja, amely az emigrációba kényszerült szerzetesekről szól. Március 24-én Soós Viktor Attila tartott előadást az egyházüldözés szervezeti kereteiről, ezt követően 17.30-tól pedig kerekasztal-beszélgetésre került sor a magyar szerzetesek a nagyvilágban témában. A résztvevők: P. Havasi

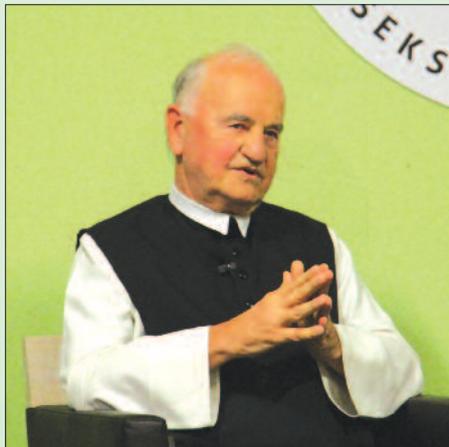
József szalézi és Marton Bernát ciszterci szerzetesek. A moderátor B. Varga Judit történész, szalézi munkatárs volt.

B. Varga Judit kérdéseire két különleges, küzdelmes emigráns szerzetesi életút képe bontakozott ki a hallgatóság előtt. Mindketten 1956-ban hagyták el az országot és ami még közös volt sorsukban, hogy bár eltérő élethelyzetekben, de mindketten megtapasztalták a Gondviselés segítő jelenlétét szinte csodával határos menekülésük során.

Soós Viktor Attila előadásában az egyházüldözés szervezeti kereteiről beszélt. Hangsúlyozta, hogy 1945 őszétől a kierőszakolt koalíciós kormányban a belügyminiszteri posztot a kommunista párt vette át, s ez meghatározta az egyházak léthelyzetét is. Már ekkor a püspököket s az összes szerzetesrendet megfigyelték, számos egyházi személy ellen büntető eljárást kezdtek, internálással, házi őrizettel, letartóztatással félmegemlítve meg őket. A szerzetesrendek feloszlata kapcsán elmondta, hogy 1950-ben több mint tízezer szerzetes sorsa vált bizonytalaná, civil állami munkát kellett vállalniuk. Sokan elhagyták az országot, hogy ott folytassák tovább szerzetesi hivatásukat. Kádáréknak azonban maradt gondjuk az emigráltakra is. A megfigyelői/jelentői rendszer Nyugaton is, a tengeren túl is működött mindenhol. Megpróbálták az emigrációban élőket is megosztani, hazahívni különböző trükkökkel, hogy azután itthon meghurcolják őket.

Szabó Ferenc SJ

Marton Bernát OCist

Havasi József SDB

A bencések jelenléte, kulturális és oktatási miszriója a nyugati és a tengeren túli diaszpórában nagy múltra tekint vissza – mondta *Juhász-Laczik Albin* pannonhalmi bencés szerzetestanár, aki a Magyar Napok 2015 programsorozata keretében a Boldog Gizella Főegyházmegyei Gyűjtemény szervezésében tartott előadást március 27-én az Érseki Palotában.

Rómában hagyományosan jelen vannak a magyar bencések, a Szent Anzelm Egyetemen a rendnek van egy központi háza is – mondta külföldi jelenlétükre utalva az előadó. Monostoraik vannak továbbá a Trianon óta Szlovákiához tartozó Komáromban, illetve az Ausztria, Szlovákia és Magyarország találkozásánál fekvő mai osztrák településen, Zeiselhofban.

A bencések az 1930-as évektől Brazíliában is jelen vannak, akkor ugyanis felkérést kaptak *Serédi Jusztiniántól*, az akkori magyar bíboros hercegprímástól, hogy az ottani magyar kivándoroltakból álló kolónia lelki gondozására bencés szerzeteseket küldjenek. Ezen kívül jelen vannak Párizsban is, valamint Svájcban, ahol magyar apátság is létezik Einsiedelnben. Megemlékezett az előadó arról, hogy Németországban Burg Kastlban 1946-tól működött magyar gimnázium, ahol több bencés tanított. Létrejött még bencés rendi közösség az Egyesült Államokban a kaliforniai Woodside-ban, ahol a bencések iskolát is alapítottak.

1948-ban a szerzetesrendeket megfélemlítették, majd feloszlatták. Legtöbben Brazíliába mentek, maga a főapát, Kelemen Krizosztom is, aki állam és egyház kérdésében nem tudott a megegyezés útjára lépni. A brazíliai São Paulo-i Szent Gellért monostor az 1950-es évektől már a magyar bencések és magyar emigránsok művelődési központja lett, 1951-ben bencés iskolát is alapítottak. A 2200 fős iskolakomplexum a bölcsődétől a gimnáziumig neveli és oktatja a nemzedékeket. Kiemelte a közösség és az iskola neves vezető szerzeteseit, *Iróffy Zsolt* atyát, aki az iskola igazgatója volt, továbbá *Jordán Sándor Emil* és *Linka Ödön* atyát, utóbbi a közösség első apátja volt. Az iskola ma már az ország egyik legszínvonalasabb oktatási intézménye, elitgimnáziumnak számít.

Végül neves bencéseket emelt ki, akik sokat tettek a magyar kultúráért az emigrációban. Elsőként *Békés Gellért* nevét, az ökumenikus teológia tudós professzorát, a római Szent Anzelm és a Szent Gergely Egyetem professzorát említette. 1948 és 1951 között *Dalos Patrik* oratoriánus szerzetessel és rendtársával *Iróffy Zsolt* atyával közösen lefordították az Újszövetséget a mai kor számára közhelyes nyelvi formában. Nagy büszkesége volt a rendnek *Jáki Szaniszló* fizikus, tudománytörténész, tudományfilozófus, aki Woodside-ban telepedett le. Tudományos kutatásainak célpontja volt, hogy miként lehet a világ teremtéséről a tudomány és a hit szemszögéből hitelesen szólni. 1987-ben a tudomány és a vallás közötti kapcsolat építése terén végzett munkájáért elnyerte a Templeton-díjat, a legjelentősebb tudományos kitüntetések egyikét. Hangsúlyozta még *Rezek Román* tanár, költő műfordítói tevékenységét, aki a II. világháború után Franciaországban, 1965-től São Paoloban élt. Életművének legjelentősebb része *Teilhard de Chardin* francia jezsuita szerzetes, természettudós, paleontológus, őslénykutató teológus életművének teljes magyar fordítása. Végezetül a legfőbb bencés szerkesztésű folyóiratokat említette, a római *Katolikus Szemlét*, melyet Békés Gellért szerkesztett, az *Ahogy lehet* című São Paulo-i Rezek Román által szerkesztett kulturális folyóiratot és a ma is megjelenő *Dél-amerikai Magyar Hírlapot*.

Toldi Éva

MINDSZENTY A KÜLFÖLDI MAGYARSÁG KÖRÉBEN ELŐADÁS A MAGYAR NAPOK 2015 RENDEZVÉNYSOROZATA KERETÉBEN

Kovács Gergely, Mindszenty boldoggá avatásának posztulátora, történész, a Mindszenty Alapítvány képviselője tartott előadást március 25-én a Gizella Gyűjtemény szervezésében az Érseki Palotában *A Mindszenty-kultusz története a külföldi magyarság körében* címmel.

Bevezetőjében visszatekintett Mindszenty budapesti amerikai nagykövetségen eltöltött kényszertartózkodásának idejére. A főpásztor a vatikáni magyar megállapodás értelmében érsek-prímási tisztségéből eredő jogait és kötelességeit elveszítette, és többé nem foglalkozhatott az ország és az Esztergomi Főegyházmegye ügyével és sem a Bécsi Főegyházmegyében, sem a világban szétszórt magyarság körében nem volt elviekben semmilyen felhatalmazása arra, hogy a híveket pasztorálja. A szankciók ellenére, mindig is vágyott lelkipásztori tevékenysége a világban szétszóródott magyarság körében ekkortól teljessé válhat ki.

Az Alapítvány Mindszenty *Emlékirataim* című kiadványának szövegkritikai és bővített kiadásán dolgozik. Az újonnan fellelt naplórészletek megerősítik, hogy az öskonzervatív és legitimistának tartott Mindszenty ízig-vérig lelkipásztori-főpásztori alkat volt.

„Ráaggatott konzervatívizmának” cáfolata, hogy még a bécsi Pázmáneumot is eladta volna, hogy vegyen helyette egy modern,

jobban működő épületet az emigráns papképzés céljára. Nem rajta múlt, hogy ez nem valósulhatott meg (akkor az épület a bécsi püspökség alá tartozott). De nem feledkezett meg hazája bebörtönzött papjairól sem, kijárt értük Rómába; többek között Regöczy István atya is neki köszönhette szabadságát.

Kovács Gergely elmondta: élő kultuszhelyé vált sírhelye Mariazellben, aminek felkeresése ösztönözte a zarándokmozgalmat. Kiemelte *Füzér Julián* ferences szerzetes szerepét, aki mély lelki kapcsolatban állt Mindszentyvel, s életszentsége tiszteletének nagy motorja lett az emigrációban. Az első szobrot a főpásztorról, *Varga Ferenc* alkotását 1976-ban ő állíttatta *New Brunswickben*. Neki köszönhetjük a közismert engesztelő Mindszenty-festményt is, amelyet egy fotó alapján festett meg *Schmidt Béla* festőművész. Kiemelte az előadó, hogy az első vidéki emlékjelet meggyenkben Nemesgulácson állították fel 1989-ben, *Nagy Károly* plébános kezdeményezésével.

Végül szólt a püspöki konferencia által 1993 óta évente rendszeresen megtartott országos esztergomi Mindszenty-zarándoklatról, ahová 2015-ben is várják a híveket és mindazokat, akik tisztelői a fehér vértanú bíborosnak.

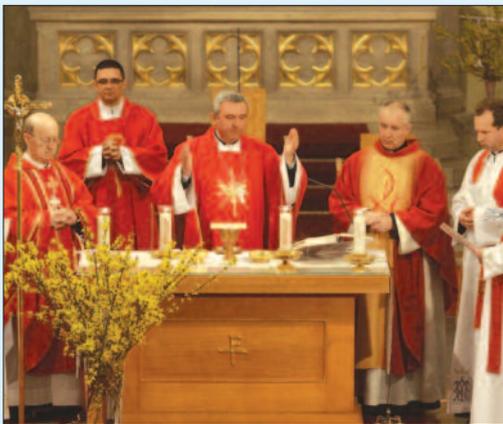
Toldi Éva

INTERJÚ

VERES ANDRÁS SZOMBATHELYI MEGYÉSPÜSPÖKKEL

Veres András szombathelyi megyéspüspök vezette a háromnapos nagyböjti lelkigyakorlatot Veszprémben a Szent Mihály Bazilikában. A lelkigyakorlatos szentmiséken többek között együtt koncelebrált vele Márfi Gyula érsek és Nagy Károly apátkanonok is, a bazilika plébánosa. Veszprémi tartozkodása során az Érsekség munkatársainak lelkinapján is elmélkedést tartott a Szaléziánumban, valamint szentmisét mutatott be a Boldog Gizella Szemináriumban és a kórházkápolnában is. Püspök atyát arra kértük, hogy foglalja össze a háromnapos elmélkedést:

Mit tart fontosnak kiemelni a lelkigyakorlatos elmélkedésekből olvasóink számára?

A nagyböjti lelkigyakorlatos szentbeszédekben a bűnről, a bűnbocsánatról és az irgalmasságról beszéltem. Az első estén az ember öröm és boldogság utáni alapvető vágyáról volt szó. Isten boldogságra teremtette az embert. Sajnos ennek a boldogságnak a keresése egyesek számára nem a boldogságot eredményezi, hanem éppen a boldogtalanságot. A keresztény embernek hol kell, hol lehet keresni a boldogság igazi forrásait?! Georges Bernanos (francia író) mondta, hogy az egyháznak az a feladata, hogy az embereket elsegítse az elveszített boldogság forrásainak felfedezésére. A szentbeszéd során átméltelhettük, hogy hol kell nekünk hívőknek a boldogságot keresni. A hívő Istennél találhatja a boldogságot, hiszen ő boldogságra teremtett bennünket. Néha mégsem ott keressük a boldogságot, ahol kellene és ez bűn. A bűn miatt veszítjük el az örömet, azt a harmóniát, aminek meg kellene lenni Isten és ember, a teremtmény és a Teremtő között. Sokszor hajlamosak vagyunk a bűnt úgy meghatározni, hogy a bűn Isten törvényeinek a nem figyelembevétele vagy elutasítása. Ez igaz, de megítélésem szerint helyesebb, hogy ha a bűnt valódi értelmében tekintjük. Isten szeretetének a visszautasítása a bűn. Milyen módon milyen tévedéséből teszi ezt az ember? Ezt próbáltam körülírni a második esti beszélgetésben. A harmadik esti homíliában a helyes bűnbánatról beszéltem. Az ember nem tud tartósan megmaradni az örömtelenségben, boldogtalanságban, vagyis nem tud tartósan Isten nélkül élni. Hol és hogyan tudjuk újra felfedezni az Istennel való bensőséges kapcsolatot? A bűnbánat szentségében. Mit adhat nekünk a bűnbánat szentsége? Hogyan tudjuk a

bűnbánatban felfedezni Isten szeretetét, irgalmasságát? Ez ma különösen aktuális, miután Ferenc pápa meghirdette az irgalmasság évét. Az egyháznak folyamatosan feladatata az irgalmasság művének a folytatása. XVI. Benedek pápa mondta, hogy a papi működésünk egyik meghatározó feladata az isteni irgalmasság hirdetése, és annak a tettekben való megvalósítása. A szentgyónás, a gyóntatás minden papnak egyik legfontosabb tevékenysége kell hogy legyen, ezzel tudjuk leginkább az emberek üdvösségét, földi és örök boldogságát szolgálni.

Az interjúban megkérdeztük Püspök atyát a Szombathelyen épülő új katolikus iskolakomplexumról, valamint a 2016-ban megrendezésre kerülő Szent Márton évről.

A teljes beszélgetés megtekinthető az érsekség honlapján. <http://veszpremiersekség.hu/video/>

A BELSŐ VÁRKASTÉLY SZENTJE

500 ÉVE SZÜLETETT AVILAI NAGY SZENT TERÉZ

KÁRMELITA RENDI SZERZETESNŐ

Ma világsztárok, futball, ének és zene szolisták és nyertesek, különböző díjak birtokosai foglalják el a sztárcsillagok helyeit, a 21. század emberének életében. A mai kor világa nem a természetfeletti élet kincseit keresi, hanem bekapaszkodik a kézzel tapintható, ma boldogságot ígérő pillanatnyi örömekbe.

Egyedül, talán mint sztár, a világ történelmébe Jézus Krisztus lép. Személyén keresztül megszólítja a világot, a fiatalságot, és felkínálja önmagát, mint igazságot, utat és életet. Amint a természetben a halványuló éjszakát elnyeli a hajnali Nap fénye, ugyanúgy a Krisztust követő és Krisztusért élő emberek – a szentek – kissé elhalványodnak a hétköznapokban.

Érdekes, hogy a világ sok névtelen szentje, keresztények, avagy netalántán csak önmagukat hitetlennek nevezők szívében mégis az általuk ismeretlen Szeretet dolgozik. Isten országa közöttünk van, bennünk van, úgy amint a most 500 éve, 1515. március 28-án született Alonso Sánchez de Cepeda leánya, akit később Avilai Nagy Szent Teréznek ismer a világ.

„Szent Teréz a világtörténelem egyik legnagyobb nőalakja, aki szerzetének történelmi eseményre nőtt reformját viszi véghez, és aki talán mindenkinél egyszerűbben és világosabban ad számot ezekről a misztikus jelenségekről, s aki amellet csodálatos egyszerűségű és világosságú író, kedélyes, bölcs emberismerő, még humora is van.” (Sík Sándor)

Nevezik őt a lelki dolgok tudósának, aki sokszor fogott tollat, hogy leírja lelki élményeit és leveleivel tanácsokat adjon a sokszor nehezen érthető lelki élményekről. Egy alkalommal így ír: „Valóban nem kerestem mást mint azt, hogy hasznára legyek azoknak akik keresik az Istenhez vezető ima útját.” (TU 14)

A Herder kiadónál születésének 500. évfordulójára két hatalmas kötetben jelent meg életének összes műve és levelei. Műveiben a keresztény misztika mélységeit fedezhetjük fel, mely az Istenkeresés különböző útjain keresztül történik, hogy az emberi lélek eljusson a „Belső Várkastélyhoz”, melynek szeretet fogja, maga Jézus. Az Istenélmény, találkozás Istennel és Isten jelenlétének megtapasztalása a hitben. Bár hangsúlyozza, hogy bármennyire is közel van hozzánk, túl van a Te világán, hiszen Ő a Minden. A Transzcendenst bármennyire is távollévőnek éljük meg, mégsem távoli „Mert benne élünk, mozdunk és vagyunk...” (ApCsel 17,28).

Avilai Teréznel megfigyelhetjük, hogy az elméleti alapelvek mellett soha nem felejt el a gyakorlati tanácsokat is. Jól kipróbált segédeszközöket ajánl a lélek alakításához. Megfontolandó a mai kor emberének is, hogy Teréz intelmein keresztül olyan emberek társaságát keressen, akik szeretik az imát, (főleg az elmélkedőt), különösen segíthetik egymást, és beszélgetésük által a szeretet is növekszik közöttük. Különösen fontos ez ma, mivel az elektronika uralma miatt az ember elmagányosodott, gondjait, kétségeit nem képes megosztani a másikkal.

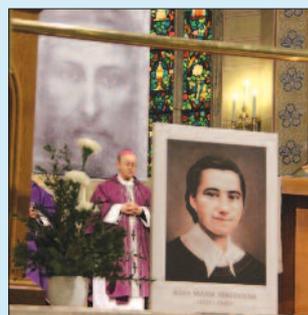
A mai kor emberének is keresnie kell tehát az emberek között a hasonló gondolkodás és lelki közösség kialakítását, mely sok pszichológiai problémától mentené meg az embert. Szent Teréz bármennyire is az aszkézis és a belső imádság embereként áll előttünk, mégis a humor van ajkán és magatartásában. Egyik kolostor alapításánál az utazásra szolgáló szekér felborult, ő alákerülve a kezét törte. Mivel már hosszú ideje a migrénes fejfájás nem kímélte, feltételezve az égre ezeket mondta: „Uram, már azt hittem megfeledekzel rólam!”

1582. október 4-i halála óta Szent Teréz a mai világnak is üzen. Sok lelki problémának, békétlenségnek, haragnak a megoldása, hogy türelmesen keressni, felfedezni és szívünkbe zárnunk Jézus Krisztust.

Felker Zsolt atya

IMAKILENCED BÓDI MAGDI BOLDOGGÁ AVATÁSÁÉRT

Bódi Mária Magdolna boldoggá avatásáért kezdtek imakilencedet március 15-én vasárnap a Szent Mihály Bazilikában a délelőtti szentmisében, melyet Márfi Gyula érsek mutatott be Nagy Károly apátkanonok plébánossal, valamint Ebele Ferenc és Lőrinczy Ferenc nyugalmazott plébánosokkal. A főpásztor beszédében kiemelte, hogy Bódi Magdit nem szomorúság vagy boldogtalanság jellemezte, hanem szinte mindig jókedvű, vidám és optimista volt. Azonban elsírta magát, ha valakit nagyon megsajnál vagy saját magát valamiben bűnösnek találta. A gyárban a vallásossága miatt sokan gúnyolták, de olyan jól és humorosan tudott válaszolni, hogy előbb utóbb mindenki elfogadta és megszerette Őt. A szentmisén közreműködött a Szent Mihály Kórus gyermekkara. A Szent Mihály Főplébániához tartozó minden templomban imádkoztak a boldoggá avatásáért és közbenjárásáért, a záró alkalom pedig március 23-án, Bódi Magdi vértanúságának hetvenedik évfordulóján volt a Szent Mihály Bazilikában az esti szentmisén. Március 22-én vasárnap pedig a főegyházmegye valamennyi templomában felolvasták Márfi Gyula érsek körlevelét, melyet a vértanúság kerek évfordulójára intézett a papokhoz és a hívekhez. A litéri megemlékezés április 18-án lesz.

IMA BÓDI MAGDI BOLDOGGÁ AVATÁSÁÉRT

Krisztus Királyunk! Szüzességi fogadalmával Magdi örök hűséget esküdött Neked. Gondviselő szeretetedből a zárdaajtó helyett a gyár kapui nyíltak meg előtte. Amilyen szívesen lett volna lilium istenszerető jegyeseid koszorújában, ugyanolyan készségesen ment sugározni az Isten- és emberszeretetet a Rólad megfeledekzett, de mégis jobb sorsra érdemes munkások közé. "Uram Királyom! Végy magadhoz!"- ezt az utolsó fohászt is meghallgattad, amikor vérét ontotta Érted. Add meg nekünk Urunk, hogy Magdit a szentek társaságában tisztelheszük, mindig a Te nagyobb dicsőségedre. Amen.

NAGYHÉT ÉS H

A SZENT MIHÁL

Virágvasárnap

Nagysüőtörtök – Olajszentelés

Nagysüőtörtök este

„EURÓPA ÉS A

Márfi Gyula érsek szent

Szeretett Testvéreim!

A feltámadt Krisztus és Európa: ez beszédem témája. Mindannyian tudjuk, hogy Szent II. János Pál pápa többszöri kérése ellenére az Európai Unió alkotmányából kimaradt a Krisztusra és az ő híveire, a keresztényekre való utalás. Ez annál visszatetszőbb, mert ugyanakkor szó van az alkotmányban a görög-római kultúra és a felvilágosodás jelentőségéről.

Nem árt tudnunk, hogy a görög-római kultúra az Úr Jézus jöveletekor már romokban hevert. A színházak már nem katarzist nyújtottak, hanem a tömeg (a démosz) alantas ösztöneinek kielégítésére törekedtek, nem riadva vissza természetellenes szexista jelenetek bemutatásától sem. – Az arénákban és az amfiteátrumokban már nem sportszerű, a fair-play előírásainak megfelelő és szakrális; istentisztelet-jellegű sportversenyek folytak, hanem gladiátorok vívtak életre-halálra, majd kiéhezett vadállatokat uszítottak egymásnak, végül összekötözött kezű-lábú keresztényeknek vadállatokkal vívott halálharcában gyönyörködött a nagyérdemű. – A házasemberek pedig már nem gyermekekkel dicsekedtek (mint a Birodalom hőskorában), hanem szeretőikkel.

Ugyanakkor azt is tudnunk kell, hogy a görög-római kultúra örökségét a keresztények őrizték meg az utókor számára. Hatalmas érdemeik vannak ezen a téren a szerzeteseknek, akik celláikban nem csak imádkoztak, hanem másolták Homérosz, Szofoklész, Vergilius, Cicero és a többi klasszikus írásait.

Ami pedig a felvilágosodást illeti, ők a 18. században alapvető eszméiket, így a szabadságot, az egyenlőséget és a testvériséget éppen a kereszténységtől vették át. Keressük meg a szabadságot vagy az egyenlőséget, mint a társadalom életét szabályozó alapeszméket Indiában, Kínában vagy Japánban: nem találjuk. Ugyanígy nem találjuk a személyiséget, a személyiségi jogok európai fogalmait sem. Ennek megfelelően a nem keresztény világban a szeretetet sem találjuk meg, mint legfőbb erényt, sokkal inkább a feltétlen engedelmességet. Ez a helyzet egyébként az iszlámban is.

A felvilágosodás átvette tőlünk a szabadság, az egyenlőség és a testvériség eszméit, de – Krisztus nélkül – nem tudott élni velük.

Először túladagolták a szabadságot, amely így elvezetett a vadkapitalizmus-hoz, a szabad versenyhez, amelyben a gazdag kizsákmányolja a szegényebbet, az erősebb megöli a gyengébbet.

Ugyancsak a szabadság túladagolása vezetett el a szinglikultuszhoz, a közösségek (mindenekelőtt a családok) széteséséhez, végül magának az embernek elmagányosodásához és teljes leépüléséhez, alkatrészeire való széteséséhez, egészségének elvesztéséhez (szellemi értelemben is). – Az elfajzott szabadság-eszme tükröződik napjainkban a Charlie-Hebdo és a hozzá hasonló szenny-lapok kultuszában.

Az egyenlőség túladagolása pedig elvezetett a kolhozhoz, a szélsőséges kommunizmushoz, amely megakadályozta a személyiség kibontakozását, megölte a kreativitást, és megölte kb. 100-110 millió embert. – Az egyenlőség-testvériség fogalmának eltorzulását napjainkban a gender-ideológiában érhetjük tetten: ez fel akarja számolni mindazt a szépséget és gazdagságot, amely az ember férfi-nő voltából fakad.

Az európai kultúra mindezek ellenére alapjában keresztény jellegű. – Európában szinte minden érték a kereszténységről beszél. –

Képzelnék el, hogy egy marslakó eljönne hozzánk, elolvasná az európai alkotmányt, majd körülnézne Földünkön, és föltenne néhány kérdést:

Ti, európaiak, miért irtok most 2015-öt? Mert a világ más tájain más időszámítás van, a mozlímok például 622-től, a hedzsrától számítják az éveket. – Azt a meglepő választ kapná, hogy mi azért írunk 2015-öt, mert az Európában nem létezőnek tekintett keresztények Üdvözítője ennyi éve született.

ÚSVÉT ÜNNEPE NY BAZILIKÁBAN

FELTÁMADOTT”

beszéde Húsvétvasárnap

És nálatok, európaiak, miért a vasárnap az ünnep? Hisz a mozlímoknál a péntek, a zsidóknál pedig a szombat. Megint meglepődne, mikor hallaná, hogy a vasárnap azért ünnep, mert a keresztények hite szerint Üdvözítőjük ezen a napon támadt fel a halálból. (Ezért mondják az oroszok a vasárnapot így, hogy voszkreszenyje, azaz: a feltámadás napja.)

Újabb kérdés: mit ünnepeltek karácsonykor, húsvétkor és pünkösdkor? – Válasz: Jézus születését, feltámadását, ill. az általa küldött Szentlélek érkezését.

Aztán megkérdezné a marslakó, hogy a milánói és a kölni dómot vagy a párizsi Notre dame-ot kik építették, a Pietát, a Dávidot vagy Mózeset ki faragta, a keresztény liturgiában használatos iparművészeti remekeket kik készítették, talán a görög-római birodalom mesterei vagy a szabadkőművesek? – Talán már meg se lepődne azt hallva, hogy ezeket a műveket is keresztények alkották.

Most már azon sem csodálkoznék, hogy az európai festészet legismertebb témái: az angyali üdvözlés, Jézus születése, Jézus keresztre feszítése, illetve a Feltámadt Krisztus megjelenései – Jézus anyjával és szentjeivel együtt: mind-mind a kereszténységről beszélnek.

És persze azt is természetesnek találná, hogy az európai zene legremekebb kompozíciói is mind – közvetve vagy közvetlenül – Jézusról szólnak: gregorián dallamok, ortodox énekek, Palestrina, Monteverdi, Bach, Händel, Vivaldi, Beethoven, Mozart, Schubert, Liszt, Kodály művei egyaránt. (Még Berlioz fantasztikus szimfóniájában vagy Liszt haláltáncában is gregorián dallam ismerhető fel...) – Sőt, a Beatles együttesnek, a Boney M.-nek vagy a Goombay Dance Band-nek is vannak keresztény ihletésű dalai. Jézusról szól a Szupersztár, a Megfeszített, a Mária evangéliuma vagy a Tolcsvay-féle Magyar Mise is ...

Ami az európai irodalmat illeti: legfeljebb azon lepődnék meg a marslakó, hogy Magyarországon a legszebb Mária-verseket a református Ady meg az evangélikus Váci Mihály írta, az egyik legmeghatóbb húsvéti költemény szerzője pedig a materialista Szabó Lőrinc. Íme, Az Árnny keze című verse, amely két tanítványnak a feltámadt Krisztussal való találkozását örökíti meg:

„Maradj velem, mert beesteledett!”
Bibliát hallgat a gyülekezet.
Alkony izzik a templom ablakán.
Hitetlen vagyok, vergődő magány.
„Maradj velem, mert beesteledett!”
Ha így idegen, vedd emberinek,
súgja egy hang, s ahogy látó szemem
elmereng a régi jeleneten,
az emmausin és felejttem magam,

a sugár-hídon némán besuhan
egy örök Árnny: lehetne Buddha is,
de itt másképpen hívják és tövis
koronázza: én teremtem csupán,
mégis mint testvére néz reám,
mint gyermekére, látja, tudja, hogy
szívem szakad, oly egyedül vagyok,
s kell a hit, a közösség, szeretet.
S kezét nyújtja. Mert beesteledett.

Ha most a marslakó föltenné a kérdést: “Ti, európaiak, egyáltalán normálisak vagytok?” – ő maga felelne is: „Ti nem vagytok normálisak.”

Drága testvéreim! Mi is csak akkor leszünk normálisak és tökéletesek, ha nem csak karácsonykor és húsvétkor keressük fel a mi közös otthonunkat, a templomot, hanem máskor is. Ha őrizzük szívünkben és a ránk bízott fiatalok szívében Krisztust, hogy a Feltámadott itt Veszprémben és Magyarországon is elmondhassa Ady szavait:

„Ifjú szívemben élek s mindig tovább,
Hiába törnek életemre
Vén huncutok és gonosz ostobák,
Mert életem millió gyökerű.”

Ámen.

Nagy péntek

Nagy szombat

Húsvétvasárnap

TEST ÉS LÉLEK AZ ELSŐ VILÁGHÁBORÚBAN

Tábori lelkészség, katonai kórházak és orvoslás az első világháborúban címmel nyílik kiállítás a Boldog Gizella Főegyházmegyei Gyűjteményben 2015. május 6-án 17 órakor. A rendezvény a Gizella Napok ünnepélyes megnyitója lesz. Márfi Gyula érsek úr és Porga Gyula Veszprém Város polgármestere köszöntő beszéde mellett a kiállítást Bíró László püspök, Magyarország katonai ordináriusa és Kapronczay Károly orvostörténész, egyetemi tanár, az MTA doktora, a Semmelweis Orvostörténeti Múzeum Könyvtár és Levéltár címzetes főigazgatója nyitja meg.

„Ments meg Uram, minket, mert elveszünk!...Hallgasd meg a mi könyörgésünket s add vissza a háborgó világnak nyugalmat és békéjét...” – így fohászkozott a békéért a háború hajnalán XV. Benedek (1854–1922), a békepápa, aki 1914. november 1-jén kiadott Ad beatissimi Apostolorum kezdetű legelső enciklikájában a háború fő okait a szeretet hiányában, a tekintély megvetésében, a társadalmi osztályok és rendek közötti harcban és a birtoklási vágyban állapította meg. XV. Benedek pápának igaza volt: a háború kitörésének oka mélyebben gyökerezett, mint az 1914. június 28-án Sarajevóban elkövetett politikai gyilkosság. A tekintélyelvű, képmutató, szociálisan érzéketlen világrend megrengetésének és megrendülésének oka a hatalmas társadalmi igazságtalanság volt, amely már sokkal korábban belülről bomlasztotta a „boldog békeidők” világát. A világrend megreformálásában bizók elszántsága adott kezdetben erőt a háború borzalmainak elviseléséhez. Az elhúzódozó háború miatti reménytelenségben egy támasza maradt az embernek: az Istenhez fohászkodás, az ima ereje.

A háború küzdelmében fizikailag és lelkileg is mérhetetlenül megterhelő feladat hárult a lelki és a testi betegségek orvoslóira: a tábori lelkészekre, a katonáorvosokra és az ápolókra. Azokra, akik mindenféle érdek nélkül a reményvesztett ember kétségbeesését próbálták enyhíteni, testi-lelki gyógyulását segíteni. Csupán a Magyar Királyság területén a veszteség elesettekben és elhaltakban 661 ezer fő, sebesültekben 743 ezer fő, hadifoglyokban 734 ezer fő volt. A civil lakosságot is figyelembe véve, a világháború mérlege: közel 20 millió halott és 21 millió sebesült. Ebből 8 millió halott és 19,5 millió sebesült európai volt. A Monarchia területén 1914-ben mindössze 158 tábori lelkész látta el a pasztorációs feladatokat és az 5805 fős magyar orvoslétszám 40%-a teljesített szolgálatot a fronton.

Az orvoshiányt is igyekeztek pótolni a világháborúban azok a szerzetesrendek, amelyek kifejezetten betegápolói céllal alakultak és lehetővé tették az orvos-, gyógyszerész- és ápolóképzést rendtagjaik számára. Ezt a feladatot Magyarországon a világháború éveiben szervezett keretek között a Betegápoló Irgalmasrend és az Irgalmas Nővéreknek nevezett Páli Szent Vince Szeretet Leányainak Társulata látta el. A kiállítás a többi első világháború idején működő női ápoló szerzetesközösség munkáját is bemutatja: a Szatmári Irgalmas Nővérek, az Erzsébet és Szent Ferenc Rend nővérei, a Bethesda Kórház református diakonisszái tevékenységét. Az Irgalmas Nővérek ápolói öltözetével, betegápolói kitüntetésekkel is megis-

merkedhetünk. A kiállítás kiemelten foglalkozik az orvos-, gyógyszerész-, sebész- és ápolói képzést nyújtó Betegápoló Irgalmasrend és az Irgalmas Nővérek történetével.

A háború borzalmait testileg és lelkileg is kimerítették a katonákat. A harctéri sokk, az ún. „gránátsokk” tünetegyüttese előtt értetlenül állt az orvostudomány és nagyon megalázó kezelési módot nyújtott a háborús neurózis pszichoszomatikus tüneteire. (A pszichoanalízis humánusabb módszere csak a háború végén kezdett kibontakozni.) Nagy felelősség hárult a Betegápoló Irgalmasrend szerzetesi közösségére az első világháborúban, hiszen a pszichiátria tudományának e sötét évtizedeiben a rend alternatív gyógymódot kínált a lelki betegek kezelését illetően: a hospitalitás, a vendégszeretet „módszerét”. A rend több elmeegógyintézetet és járványkórházat működtetett az első világháború idején.

A kiállítás a K. u. K. és a magyar hadsereg egyébként jól szervezett egészségügyi rendszerét is bemutatja: a cs. és kir. helyőrségi kórházak, csapatkórházak, tábori kórházak, tartalékkórházak, járványkórházak és honvédségi helyőrségi és hadi kórházak, honvédkórházak, kiegészítő kórházak rendszerét. A veszprémi cs. és kir. tartalékkórházat, a kiegészítő és vöröskeresztes kórházakat, katonai üdülőtelepeket, hadiárva intézeteket a Balaton vidékén. Kitér a háború egészségügyi rendszerét megszervező Nemzetközi Vöröskereszt munkájára, az 1864. évi genfi nemzetközi egyezményre és a Vöröskereszt nélkülözhetetlen koordináló, gyógyító, ápolói munkájára. A Vöröskeresztes ápolónővérek öltözete, kitüntetései és felszerelése is látható a kiállításon, amely a sebészet és a bakteriológia robbanásszerű fejlődésére is kitér: az oltóanyagok, a röntgendiagnosztika, a plasztikai sebészet és a vérátömlesztés eredményeire. A Semmelweis Orvostörténeti Múzeum első világháborús orvosi műszerei és gyógyszerei is láthatók. A Hadtörténeti Intézet és Múzeum egészségügyi felszereléseket és fotódokumentációt kölcsönzött.

A kiállításon az izraelita, muszlim, protestáns, görögkeleti, görögkatolikus és római katolikus felekezetű tábori lelkészek pasztorációs tevékenységével is megismerkedhetünk, akik a temetés elvégzése és halotti anyakönyvek kiállítása mellett sokszor mondtak imát sebesültekért és haldoklókért a kórházvonatokon, misét katonai kórházak kórtermeiben, lövészárkokban, zord időjárási körülmények közepette, adtak reményt és nyújtották a feltámadás örömhírét a háború húsvétjain a katonáknak. A kiállításon láthatók a veszprémi 31. gyalogezred halotti anyakönyveinek másolatai, a tábori lelkészek öltözete, felszerelése és a római katolikus tábori kápolna kellőálladéka, emellett megismerkedhetünk a Veszprémi Főegyházmegye tábori lelkészeivel.

Az ember nem maradt magára a háborúban, sem testi, sem lelki küzdelmében. A kiállítás azoknak az orvosoknak, gyógyszerészeknek, tábori lelkészeknek, ápolóknak és ápolórendeknek állít emléket, akik az első világháborúban életüket kockáztatva a sebesültek és a haldoklók szolgálatában álltak és végső küzdelmükben adták számukra a hazatérés vagy a feltámadás reményét.

Udvarhelyi Erzsébet

TŰZ ÉS LÁNG ÁLTAL... MADARASSY ISTVÁN KIÁLLÍTÁSA ELÉ

A Boldog Gizella Főegyházmegyei Gyűjtemény idei első kiállításainak egyikén *Madarassy István* ötvös-szobrászművész alkotásaiból nyílik kiállítás a veszprémi Piarista és Helyőrségi templomban a Gizella Napok keretében május 8-án.

„Úgy gondolom, csak akkor válik a kép képpé, a szobor szoborrá, a szoborkép szoborképpé, ha a tűz és a láng által a lelket is sikerült beléjük olvasztanom.”

Madarassy István fent idézett ars poeticája művészetének éppen azt a tartományát ragadja meg, amely tartomány a nem evilági mezőkön rejtőzik, s amely sem földrajzilag, sem fizikailag, sem nyelviileg nem ragadható meg, de amely mégis ott van minden ecsetvonásában, minden képeiből kitekintő, szobrászi mozdulatában, képgondolataiból felsejlik és felkiált, hogy aki érti e nyelvet, engedje át magát az alkotó képi üzenetének. A képek – szoborképek, lemezképek – és szobrok utánunk kiáltanak, belénk döbbennek, rádöbbenenek, megérintenek, hogy amit megláttunk, azt megértsük s az lelkünk mélyére hatoljon.

Madarassy István 1948-ban született Budapesten. Édesapja, *Madarassy Walter* szobrászművész olyan művészi családból származik, amelyben nagyapja és apja révén a klasszikus művészetet, a széles látókörű műveltséget tisztelték, bármely műalkotás létrehozásában ezt az eszmét tartván mércének. Madarassy István 1967-ben érettségizett a Képző- és Iparművészeti Gimnáziumban, 1973-ban szerezte diplomáját a Magyar Iparművészeti Főiskolán. 1967-1968 között a Magyar Nemzeti Múzeum restaurátora volt. Mestereinek vallja *Engelsz József* ötvösművészt, *Illés Gyula* szobrászművészt és *Gerzson Pál* festőművészt. Példaképei *Cellini*, *Donatello* és *Duccio*. A szobrászat új útjain indult el alkotóművésze, úgynevezett „szoborképei” keretbe foglalt szobrok, melyek kinéznek vagy kinyúlnak a síkból annyira, amennyire a mondanivaló fokozott érvényre juttatásához ez szükséges. „Lemezképei” a hő által folyékonyra olvasztott, borzolt lemezfelületek, melyeken megjelenik a külön ráhegesztett, a lemez szélein túlnyúló plasztika is, a tér kitágítása céljából.

Munkássága rendkívül gazdag, sokszínű. Megtaláljuk alkotásait, ötvösművészeti munkáit, restaurátori és rekonstrukciós mun-

kait a budapesti Szent István-bazilikában, a Pesti Vigadó belső terében, a Néprajzi Múzeum épületén, de kisplasztikai, köztéri szobrai, „tűzfestésű” vörösrézlemez-képei, belső építészeti munkái, grafikai a biblikus múlttól (*Noé bárkája, a négy evangélista alakja*), nemzeti és európai történelmi, irodalmi nagyságokról készült portré-szoborképei, valamint éremművészeti munkái is művészetének sokoldalúságáról vallanak. Kisplasztikai és domborművei, nagyméretű plasztikai főként szakrális témákat dolgoznak fel.

Épületek homlokzataira és belső tereibe tervezett iparművészeti munkák készítése mellett szobrászati és iparművészeti rekonstrukciókkal, restaurálással és díszlettervezéssel is foglalkozik (kolozsvári Magyar Opera, 1999). A siófoki plébániatemplom tabernákulumát és gyertyatartóit (sárgaréz 1980); a soproni Szent Imre-templom tabernákulumát, keresztelőmedencéjét, örökmécsesét és gyertyatartóit (vörösréz, sárgaréz, 1997) készítette el.

1991-től tagja a salzburgi Európai Tudományos és Művészeti Akadémiának. 1994-ben elnyerte a ravennai biennálé aranyérmét.

A Piarista és Helyőrségi templomban május 8-án nyíló kiállítását Korzenszky Richárd bencés szerzetes, a Tihanyi Bencés Apátság perjele nyitja meg.

CSALÁDOK NAGYBŐJTI LELKINAPJA VESZPRÉMBEN

„TE VAGY AZ ÉLET FORRÁSA!” címmel a Veszprémi Főegyházmegye Családpasztorációs Munkacsoportja szervezésében közel 700 fő részvételével zajlott a hagyományosan megrendezésre kerülő tavaszi nagybőjti családi lelkinap. A Padányi Katolikus Iskola és annak vezetősége, mint a helyszín házigazdája szívvel-lélekkel állt a rendezvény mellé. Közös összefogással egy tartalmas, mély gondolatokat ébresztő, a nagybőjti készüléket szolgáló eseményen vehettek részt a családok.

A 9 órakor kezdődő szentmisén Márfi érsek atya a megszokott közvetlenségével szólt a jelenlévőkhöz. Kiemelte, hogy a nagybőjti időszakból sokan csak annyit jegyeznek meg, hogy nagybőjt péntekjein nem eszünk húst vagy, hogy nagypénteken háromszor lehet enni... holott nem ez lenne a lényeg, hanem, ha lemondunk valamiről, akkor az tudatos legyen! Mindenki ki tudja választani személyre szabottan, hogy minek a rabja, miről mondjon le. Legyen az akár csoki, tévézés, internet, egyéb élvezeti dolog. Lássá, mi az, amit túlzásba visz, ami elveszi az idejét attól, hogy tegyen valami jót. A nagybőjti idő a lecsendesedés, a lelki megerősödés ideje. Lemondásainknak akkor van igazán értelme, ha azok az Istennel való személyes kapcsolatainkat erősítik.

A nap főelőadója, Pál Ferenc atya ezt a gondolatot vitte tovább személyes kapcsolataink fontosságát hangsúlyozva. Az Istennel való személyes kapcsolatainkból fakad minden más kapcsolatunk, legyen szó a házaspárok vagy szülő-gyermek közötti személyes kapcsolatáról. Beszélt a hallgatóságnak arról, hogyan értsük meg gyermekeinket, kamaszainkat, hogyan és mivel tudunk nekik segíteni. Feri atya kiemelte, mennyire fontos megélni és észrevenni, meghallgatni és megérteni egymás érzéseit. A gyermekek Isten-képét a szülők formálhatják leghatékonyabban. A szülők a gyermek első hitoktatói, az, hogy milyen kapcsolata lesz gyermekünknek Istennel, nagyban függ attól is, hogy apaként vagy anyaként milyen a kapcsolatunk a gyermekeinkkel, mennyire vesszük őket komolyan.

Az előadást fórum követte, ahol a kérdésekre mély személyes példákkal megerősített válaszok érkeztek Feri atyától.

Amíg a felnőtt hallgatóság lelkiekben töltöttek, addig a gyermekek több csoportban, korosztályok szerinti leosztásban kézműveskedett, vagy a JAMNASTYX FREE STYLE kosaras evangelizációs csoporttal ment át a II. János Pál Pápa Tornacsarnokba – amit a Szilágyi Iskola vezetősége bocsátott rendelkezésünkre, – egy zenés kosarazós együttlétre. A legkisebbek részére totyogó szoba volt berendezve, ahol a szülőknek lehetőségük volt kihangosítva hallgatni az előadást, miközben gyermekeik játszottak. Nagy sikert aratott a Palánta Bábművészeti Csapat, akik az élet gyakorlati kérdéseiről szóló bibliai tanításokat is megismertették a gyerekekkel.

A fórumot a kosaras evangelizátor fiatalok és gyerekek közös bemutatója követte, amit az egész hallgatóság előtt mutattak be. Majd a Padányi Iskola ebédlőjében szendvicsek és finom sütemények várták azokat, akik elfogadták a további invitálást a közös, kötetlen, beszélgetős együttlétre.

A program a kosaras evangelizátor fiú csapat személyes tanúságtételével folytatódott. Bemutatták képekben, hogyan szólította meg őket az Isten, beszéltek arról az útról, amin idáig eljutottak. Dicsérik az Isten adottságaikkal, amiket kaptak: egy színvonalas, akrobatikus elemekből álló bemutatót tartottak.

A záró áldást Szakács Péter atya, az egyházmegye családpasztorációért felelős papja adta meg a jelen lévő családoknak.

CKE

A CSALÁD ÉRTÉK

A Veszprém Megyei Család, Esélyteremtési és Önkéntes Ház konferenciát szervezett a megyei könyvtárban a család értékeinek bemutatására. A program fővédnöke Márfi Gyula érsek volt.

Bemutatkozott a Veszprémi Főegyházmegye családpasztorációs munkacsoportja, az Óbudaváron működő Magyar Schönstatt Családmozgalom, a veszprémi Kolping Családmozgalom és a veszprémi Kapcsolat Szerviz Közhasznú Egyesület is.

ÉLELMISZERREL A CSALÁDOKÉRT HÚSVÉTKOR

Húsvét előtt ismét meghirdették a templomokban a tartósélelmiszer-gyűjtést, amelynek eredményéből a Karitászcsoportok készítettek húsvéti ajándécsomagokat a rászorulóknak számára. Az idei nagyböjti akció során ismét rekord mennyiségű adomány gyűlt össze! A több mint 180 tonna élelmiszerből országosan több mint 22 ezer család részesül még az ünnep előtt. A Március 8. és 15. között a Katolikus Karitászcsoport szervezésében és koordinálásában megvalósuló jótékonyági akció a Veszprémi Főegyházmegyében is megvalósult. Az élelmiszerek válogatását, csomagolását és kiosztását a karitászcsoport önkéntesei nagy lelkesedéssel végezték, hogy megajándékozhassák húsvét előtt azon családokat, akik nehéz körülmények között élnek, s akiknek a mindennapi megélhetés is gondot jelent. Egyházmegyénk területén több mint 21 tonna tartós élelmiszer gyűlt össze az adakozó hívőknek köszönhetően. Ezen nagy összefogás eredményeként több mint 2000 nehéz sorsú családon tudott segíteni a Karitászcsoport húsvét előtt megyénkben. Ezen felül saját forrásból további 1.000.000 Ft értékben nyújtott segítséget a rászorulóknak a Veszprém – Főegyházmegyei Karitászcsoport a Húsvéti időszakban élelmiszer formájában.

Az tartós élelmiszereket tartalmazó ajándécsomagokat (pl. liszt, olaj, rizs, cukor, tészta, konzervek, stb) több helyen kiegészítették húsvéti sonkával és apróságokkal is a gyermekek számára, valamint húsvéti ajándék kártyákat is készítenek mellé az önkéntesek. Így próbálják ünnepélyesebbé és örömtelivé tenni az ajándékozás révén a Húsvétot azon családok számára is akikre a mindennapi megélhetés is komoly terhet ró.

Az élelmiszer-csomagokat a napokban adták át a Karitászcsoport önkéntesei több helyszínen, az egyik ilyen esemény 2015. április 1-én Veszprémben a Szaléziánumban valósult meg, ahol nehéz sorsú családokat látott vendégül és ajándékozott meg élelmiszer-csomaggal segítve őket. A rendezvényen 15 gyermekes családnak nyújtott segítséget a Karitászcsoport ünnepélyes keretek között, ahol Zagyva Richárd a szervezet igazgatója köszöntőjében kiemelte, hogy amilyen szeretettel hozták a hívek ezeket az élelmiszereket, és csomagolták a karitászcsoport önkéntesei, olyan örömmel fogadják most ezeket az ajándékokat Húsvétkor a családok. Ezután, Kruppa – Jakab Éva moldvai dalokat énekelt ünnepi hangulatot varázsolva, ezután dr. Márfi Gyula érsek köszöntötte a családokat és adta át az értékes élelmiszereket tartalmazó csomagokat. A támogatottak között négy, hat és még kilenc gyermeket nevelő családok is voltak. A csomagok átadása után a Karitászcsoport munkatársai és önkéntesei nagy szeretettel vendégelték meg a családokat.

VESZPRÉMBŐL IS INDULT SEGÉLYSZÁLLÍTMÁNY KÁRPÁTALJÁRA

A háború sújtotta Ukrajnában élők számára – így Kárpátalja magyar lakosságának is – növekvő nehézséget jelent a mindennapi megélhetés. A közüzemi díjak, élelmiszerek drasztikus emelkedése mellett a fizetések, nyugdíjak elértéktelenedése miatt az ott élők számára egyre nagyobb gondot okoz a mindennapi megélhetés. Megsegítésükre országos összefogás indult. Március 15.-én az ország összes templomában a perselygyűjtést a kárpátaljai családok megsegítésére hirdették meg. A Katolikus Karitászcsoport adományvonalán és számlaszámán keresztül is lehetőség van a támogatásra. Hosszas tárgyalások eredményeképpen a Katolikus Karitászcsoportnak lehetőség nyílt élelmiszert is vinni Ukrajna területére. Folyamatosan érkez-

nek a Katolikus Karitászcsoport egyházmegyei központjaiba a Kárpátaljára szánt élelmiszerek az adományozóktól, plébániáktól. A Karitászcsoport önkéntesei országszerte nagy lelkesedéssel és odaadással pakolják, válogatják és csomagolják az élelmiszereket. A Veszprém - Főegyházmegyei Karitászcsoportnál fiatal önkéntesek fáradoztak a szállítmány összeállításán, hogy mihamarabb célba juthasson az adomány. Veszprémben

kedden a Karitászcsoport épületéből 1,4 tonna tartós élelmiszert indítottak útnak, hogy segítséget jelentsen a háborús helyzet okozta mindennapokban. A Katolikus Karitászcsoport az ország többi pontjától beérkező adományokkal együtt szállítja ki az élelmiszereket Kárpátaljára és a háborús területen élők megsegítésére.

KARITÁSZ LELKINAP

Március 7-én szombaton a Veszprém Főegyházmegyei Karitászcsoport nagyböjti lelkinapra invitálta a plébániai karitászcsoportok önkénteseit a Szaléziánumba. Az elmékedést kiscsoportos beszélgetés követte, majd a szomszédos ferences templomban szentmisével zárult a program. A lelkinap meghívott előadója Sziójártó László pápai esperes-plébános volt.

NAGYBÖJTI LELKIGYAKORLAT A REGINA MUNDIBAN

Rác Piusz szombathelyi ferences atya tartott lelkigyakorlatot a veszprémi Regina Mundi plébániatemplomban László Dezső plébános meghívására.

Piusz atya szerint Szent Ferenc példáját érdemes követnünk, ő látta a sok bűnös életet, és úgy gondolta, saját magán kell kezdenie a változást, így tudja a világot is jobbra tenni. A változáshoz alázatra van szükség.

Kérte, hogy imádkozzanak azért, hogy a magunk számára meg tudjunk halni napról napra, hogy Isten támadjon fel bennünk!

NAGYBÖJTI LELKIGYAKORLAT A VESZPRÉMI MINDSZENTY EMLÉKTEMPLOMBAN

A veszprémi Magyarok Nagyasszonya Plébánia nagyböjti lelkigyakorlatát Schall Tamás plébános felkérésére, Don Bosco születésének bicentenáriumán Ábrahám Béla, szalézi tartományfőnök vezette.

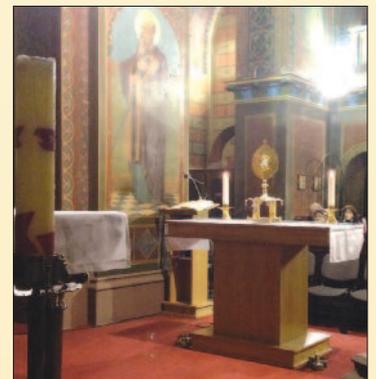
KITÜNTETTÉK A PLÉBÁNOST

Badacsonytomaj Város Önkormányzat Képviselő-testülete Földi István atyának adományozta Badacsonytomaj Településfejlesztéséért és Településrendezéséért kitüntetését. A kitüntetést március 15-én Krisztin N. László polgármester adta át.

24 ÓRA AZ ÚRÉRT

Ferenc pápa nagyböjti üzenetében imnapot hirdetett az egész egyház számára. Felhívásában a pápa így fogalmazott: Szeretném, hogy a 24 óra az Úrért elnevezésű kezdeményezést az egyházmegyék szintjén is megtartsák március 13-ról 14-re virradóan. Ez az alkalom az imádság szükségességét hivatott kifejezni. A kezdeményezés célja, hogy az új evangelizációt a bűnbánat szentsége keretében is megéljék a hívek. Az idei program témájának gondolata: a végtelenül irgalmas Isten volt (Ef 2,4).

A kezdeményezéshez Veszprémben is csatlakoztak. A Feltámadt Üdvözítő-templomban (Károly-templom) közös imádságot tartottak ezeken a napokon. Az imnap este 7 órakor szentmisével kezdődött és a templomban egészen fél 2-ig várták a híveket. Ez idő alatt kereszttutat tartottak, rózsafüzért imádkoztak. Az éjféli szentmisét Nagy Károly apátkanonok, a Szent Mihály Bazilika plébánosa Felker Zsolt káplánnal koncelebrálva mutatta be. Károly atya szentbeszédében hangsúlyozta, hogy mennyire fontos a közös imádság, amely összeköt bennünket, ezért örömmel csatlakozott a Szentatya kezdeményezéséhez. Az imnap másnap zsolozsmával, szentmisével és szentségimáddal folytatódott.

MEGALAKULT AZ EGYHÁZZENEI BIZOTTSÁG

Március 25-én, Gyümölcstó Boldogasszony ünnepén az esti szentmise keretében a Szent Mihály Bazilikában dr. Márfi Gyula érsek megalapította a Veszprémi Főegyházmegye Egyházzenei Bizottságát. A bizottság alapvető célja és feladata az egyházmegyében tevékenykedő kántorok, kórusvezetők, orgonisták munkájának segítése, továbbképzések, találkozók szervezése, javaslattétel a kórusok, liturgiák repertoárjára, az orgonák állapotának felmérése, az egyházmegye egyházzenei programjainak összefogása.

KÖZÉPKORI OKLEVELEK FORRÁSKIADÁSA

Az idei Eötvös-napok keretében 2015. március 13-án került sor a Veszprémi Érseki és Főkáptalani Levéltár gondozásában megjelent Monumenta Ecclesiae Vesprimiensis 1437–1464 című kötet bemutatására. A rendezvénynek az Eötvös Károly Megyei Könyvtár Olvasóterme biztosított helyet.

A Veszprémi egyházmegye múltjából című kiadványosorozat 25. kötetének bemutatóján dr. Márfi Gyula érsek is részt vett. A könyv középkori okleveleit kéttucat történész és levéltáros írta át, munkájukat szerkesztőként Dreska Gábor és dr. Karlinszky Balázs, a Veszprémi Érseki és Főkáptalani Levéltár igazgatója fogta össze.

ÜNNEPI MEGEMLÉKEZÉS AJKÁN

Március 13-án reggel, nemzeti ünnepünk alkalmából az 1848-49-es forradalomra emlékeztünk. A hatodik osztály tanulói, osztályfőnökük Rita néni segítségével egy negyedórás ünnepi műsort állítottak össze a forradalom eseményeiről, központba helyezve nemzeti lobogónkat.

Március 15-én, az ünnep napján, iskolánk az ajkai Szent István Király Római Katolikus Általános Iskola tevékeny résztvevője volt a Tósokberéni emlékezésnek, a dísztéren. András bácsi, iskolánk igazgatója köszöntötte a megjelenteket. Ezt követően a hatodik osztály ismételtén bemutatta műsorát a forradalomról, majd István bácsi, iskolánk hittanára mondott ünnepi beszédet, melyben az összefogásra, a küzdeni akarásra, a közös célok kitűzésére és elérésére, egy igazi közösség építésére buzdított, a márciusi ifjak példája szerint.

VÁRJÁTÉKOK A TAPOLCAI NAGYBOLDOGASSZONY ISKOLÁBAN

Április 11-én szombaton családi napot tartottak az iskolában. Hagyományörző viselet – és fegyverbemutató, kincskeresés, játékos foglalkozások és állatsimogató várta a gyerekeket és szüleiket.

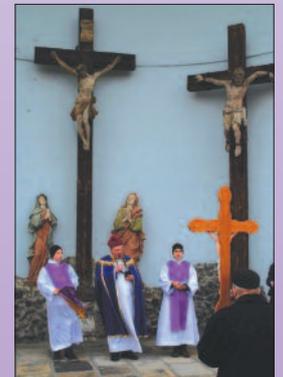

KERESZTUTAK A VESZPRÉMI FŐEGYHÁZMEGYÉBEN

A hagyományos veszprémi városi keresztutat fájdalmas pénteken kora este a hideg szeles időben tartották. A Károly-templomtól a Szent Mihály Bazilikáig Nagy Károly apátkanonok, plébános vezetésével több mint százán kísérték Jézust keresztútján.

Fájdalmas pénteken a pápai Kálvária plébánia hívei is keresztutat végeztek dr. Mail József apátkanonok plébános vezetésével.

Fájdalmas pénteken a Szent Margit óvoda ovisai nevelőikkel és szüleikkel végezték el a keresztutat a kedvezőtlen időjárás miatt ezúttal nem a Szent Margit romokhoz haladva, hanem a Regina Mundi templomban, László Dezső plébános, az óvoda lelki igazgatójának vezetésével.

ELHUNYT FÖLDVÁRI IMRE PÁPAI PRELÁTUS, C. APÁT, KANONOK, NYUGALMAZOTT SZÉKESEGYHÁZI PLÉBÁNOS

Életének 94., pappá szentelésének 71. évében, 2015. március 5-én Farkasgyepűn a Veszprém Megyei Tüdőgyógyintézetben szentségekkel megerősítve csendesen elhunyt Földvári Imre prelátus, nyugalmazott plébános. Március 12-én az engesztelő szentmise után helyezték örök nyugalomra a Szent Mihály Bazilika kriptájában.

Attalán született 1921. június 15-én. A 2. világháború idején 1945. február 18-án szentelte pappá Apor Vilmos győri püspök a győri püspöki kápolnában. Káplán illetve titkártató volt Ukkon, Kőröshegyen, Fonyódon, Berhidán, a kaposvári Nagyboldogasszony

plébánián és a pápai Szt. István plébánián 1945 és 1958 között. Plébános volt Ajkarendeken 1958-59, Pusztakovácsin 1959-76 (oldallagosan Somogyfajszon 1974-76), Kéthelyen 1976-82, majd a veszprémi Székesegyházi plébánián 1982-2001-ig. H. esperesi kinevezést kapott 1971-ben, zsinati vizsgáztatóit 1975-ben. Székesegyházi kanonok lett 1982-ben, szentszéki bíró 1983-ban, almádi c. apát 1985-91, bírósági helynök 1987-2006, hantai prépost 1991, pápai prelátus 1195.

2001-től nyugalomba vonult, majd haláláig a veszprémi papi otthon lakója, egyben lelki igazgatója volt.

„EZ AZ A NAP, AMELYET AZ ÚR SZERZETT NÉKÜNK, ÖRVENDJÜNK ÉS VIGADJUNK RAJTA, ALLELUJA.”

Tanúi voltunk a végső kig menő harcnak halál és élet, jóság és gonoszság, kegyelem és bűn, Krisztus és sátán között. Hogy van az, hogy az emberek olyan izgalommal tudnak végigszurkolni egy futballmeccset, vagy akár egy birkózást, vagy a küzdősportokat, de nem érez fogékonyságot az élet és a halál e csodálatos küzdelme iránt? Pedig ez a küzdelem sokkal lélegzet visszafójtóbb.

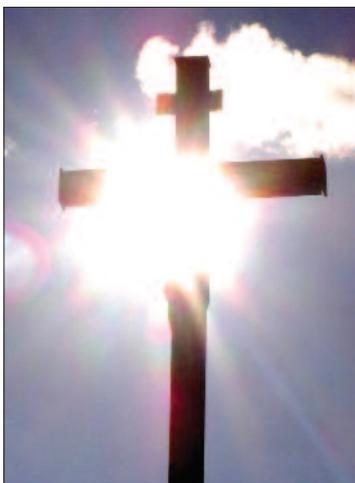
Dávid egy lapos kővel és parittyával állt ki a nagy erejű filiszteus ellen. Krisztus is, amikor harcba kezdett a halállal, eldobta minden fegyverét, már azokat, amiket fegyvernek hívnak ebben a világban, és amikkel felfegyverkezett ellene a halál. A halál fegyverzete: a hatalom, a tömeg és néphangulat, a testi kínzások fegyverzete. A halál Jézus elleni harcában a lelki kínok eszközeit is használja: a gúny és szitok, az egyedül hagyás és magány. Krisztus még tanítványait is elküldi maga mellől (Engedjétek ezeket elmenni!) Elutasította a csodák eszközeit, hogy teljesen tért engedjen a halálnak. Így „lefegyverezte a fejedelemségeket és hatalmasságokat, nyilvánosan megszégyenítette őket és diadalmaskodott rajtuk öbenne.”

Istennek ez a végtelen ereje mutatkozik meg a feltámadásban. Ezért Jézus első szava a nagypénteki véres tragédia után: „Ne féljétek!” Ezt kiáltja felénk a halál barlangjából visszatérve: Ne féljétek emberek! Ne féljétek az egyedülvalóságtól, az igazságtalan ítéletektől, a megalázottságtól, a gyengeségektől, ne féljétek a haláltól. „Ne féljétek azoktól, akik a testet megölik”. A halál összes fajtája s mindezen keresztül a bűn is semmisnek nyilvánult az Isten színe előtt! Amit a sátán és a halál akartak, mindannak éppen az ellenkezője lett: Élet, dicsőség, diadal!

Örömünk oka hogy „az élet Ura halott volt, most azonban él és győzelmet arat.” Szent Pál így kiált fel: „Ha Krisztus nem támadt fel, semmit sem ér a ti hitetek.” Ki hinne egy halottnak? Krisztus azonban nem halott, hanem él! „Feltámadt, nincs itt!” – mondta az angyal az asszonyoknak. Ez a hír első hallásra rémületet váltott ki köztük, olyannyira, hogy elfutottak. Mária Magdolna, mihelyt meglátja, hogy a kő el van hengerítve, azonnal futásnak ered, hogy értesítse Pétert és Jánost. Azok szaladnak a sírhoz és belépve látják „az otthagyt golyocsot, meg a kendőt... külön összehajtva más helyen”. Láttak és hittek. Isten ilyen egyszerű jelet használ fel, hogy megvilágosítsa a tanítványokat, akik „nem értették az Írást, amely szerint föl kellett támadnia a halálból”, sem azt, amit Jézus előre megmondott feltámadásáról. Péter és János érdeme, hogy befogadták a Feltámadott „jeleit”: a hírt, amit egy asszony hozott: az üres sír és az abban összehajtogatott leplek üzenetét.

Más formában, de a Feltámadott „jelei” ma is jelen vannak a világban: a hit, a megélt evangélium, az Egyház élete, amit se üldözések, se belső harcok nem tudnak megtörni. Az Eucharisztia eleven jelenléte állandóan vonzza magához korunk emberét is. Feladatunk, hogy észrevegyük a Feltámadott „jeleit” az életünkben és higgyünk benne!

Húsvétkor abban az ellentmondásos helyzetben vagyunk, hogy az elleshetetlen pillanatot próbáljuk meglesni. A Szentírás nem szól a feltámadás pillanatáról! De következtethetünk, mert János ott kezd, hogy a hét első napján, kora reggel, amikor még sötét volt, Mária Magdolna

kiment a sírhoz. Máté szerint érzékelte, hogy „az Úr anyala... elhengerítette a követ és ráült.” Az örök remegtek félelmükben, s csaknem halálra váltak. Így Jézus fényektől övezetten, diadalmasan lép ki sírjából. Pedig ahogy az angyalt érzékelték, ugyanúgy érzékelték volna a feltámadt Jézust is.

Tehát észrevétlenül támadt fel. Mint ahogy szüzi fogantatásában is az emberi érzékelhetlenség formájában lépett be az emberi történelembe, akiről Keresztelő János harminc év elmúltával is elmondhatja: „köztetek áll az, akit nem ismertek.” És ez az a pillanat, a feltámadásától a kő elhengerítéséig eltelő kisebb vagy nagyobb idő. Amikor még a főpápok pecsétje sértetlenül bizonyította Jézus halálát, pedig már föltámadt.

Így szokott cselekedni az Isten: észrevétlenül a szenzációk mozgalmassága nélkül! És mintha csak ki akarta volna játszani az emberi okosságát, halálának emberi bizonyítását üressé tette. Az ember úgy tudta, hogy a halál van jelen. Isten megmutatta, hogy az Élet legyőzte a halált! Elindítja legnagyobb műveit anélkül, hogy az ember észrevenné. A feltámadt Jézust halottnak hitték és hiszik a zsidók „mind a mai napig”. Sőt a sírt őrző katonáknak pénzt adtak, hogy hazudjanak. De Jézus feltámadását ezek a hazugságok és aljasságok nem tudták megakadályozni. Az elszánt hitetlenek és fizetett hazugok azóta is megvannak a világban, de a feltámadt Jézus azt mondja nekünk, akik hiszünk benne: „Ne féljétek!”

Isten elég erősnek tudja magát arra, hogy a halál emberi bizonyosságait elviselje. Az élet magán hordozza a halált. Isten „gyöngesége” erősebb az embereknél – írja majd Szent Pál. Jézus feltámadt testén is megőrizte a halálos sebeket, nem magáért, hanem érted, hogy lássad, és ne felejtss el: szeret téged!

Ahogy Ferenc pápa mondta: „Az Úrnak álma van rólam! Gondol rám! Eszébe jutok, és a szívében vagyok! Az Úr képes arra, hogy megváltoztassa az életemet! Annyi terve van! Amikor azt mondja neki, a népének: „Én téged nem azért választottalak, mert erős, nagy és hatalmas vagy. Én éppen azért választottalak, mert a legkisebb vagy.” Akár azt is mondhatod: » A legnyomorúságosabb vagyok mindenki közt!« De én téged választottalak. És ez a szeretet! Az Isten szerelmes belénk. Azt hiszem, nincs egyetlen teológus sem, aki meg tudná magyarázni ezt: mert nem lehet megmagyarázni. Erről csak gondolkodhatunk, ezt megérezhetjük, és sírhatunk miatta. Örömkönnnyekkel. Az Úr meg tud változtatni minket! De mit is kell csinálnom? Hinni! Hinni, hogy az Úr képes engem megváltoztatni, hogy az Úr hatalmas. A hit helyet csinál Isten szeretetének, de nem a nagyhatalmúnak, hanem annak, aki szeret engem, aki belém szeretett, és velem álmodik. Ez a hit. Helyet teremteni az Úrnak, hogy jöjjön el, és változtasson meg.”

Földi István atya

*Földi István badacsonytomaji plébánost
2015 márciusától Márfi Gyula érsek kinevezte
a tapolcai esperesi kerület esperesévé.*

SZÉLESRE TÁRT KAROKKAL A VILÁG FELÉ

Kincs Lajos szerzetestanár

Az 1993. esztendő, mondhatnánk, keresztény szempontból a terebélyesedő Egyház éve volt, ami a külső és belső építkezésekben nyilvánult meg, de hozzá kell tenni, hogy a nyitás-nyitottság újratanulásának éve is, ami nemcsak a vallás- és felekezeti párbeszédben jelentkezett.

A szabadság lehetőségeit felismerve tudatosodni kezdett Egyházunkban, hogy küldetése nemcsak a krisztushívókhöz szól, hanem a nem hívókhöz is, illetve nemcsak a hitélet területére terjed ki, hanem a művészetek és a tudomány szintjeire is. II. János Pál pápa gondolata, hogy „az Egyház a világban él és nem lehet titkos társaság” a világ számára, hogy „üvegháznak” kell lennie, amely minden oldalról megismerhető, átlátható Isten népe (az emberiség) számára, kezdett meggyökerezni számos kezdeményezésben egyházmegyénkben is.

Ilyen közösségi nyilvános megnyilatkozások helyszínei voltak azok az események, amikor a községi, városi rendezvényeken az egyházak képviselői is jelen voltak, szót kaptak. Például 1993 őszén Tótvázsonyban, amikor a hagyományos Mária-búcsú „háttérben” a második világháború helyi áldozatainak tiszteletére az önkormányzat által emelt emlékművet áldottak, szenteltek meg

Tótvázsony - a világháborús emlékmű megáldásán

a felekezetek helybéli lelkipásztorai (Bohus Péter plébános és Rácz Béla református lelkész). Az ökumenikus mementón szóltak az egybegyűltökhöz. Megfogalmazódott többek között, hogy a háborúba való bekapcsolódás felelőssége mindig az országok vezetőinek lelken nyugszik, s minden ember felelős, hogy csak az Isten törvényeit (az egyetemes emberi törvényeket) tiszteletben tartó felelős vezetők kerülhessenek a nemzet élére.

Ugyancsak még ez év őszén ünnepelte Veszprém városa Kincs Lajos piarista szerzetestanárt 80. születésnapja alkalmából, aki a megyeszékhelyen generációknak adta át tudását a rend híres gimnáziumában. Dióssy László polgármester a város emlékérmét adta át az ünnepeltnek, méltatva, hogy „az a szellemiség, az a sajátos, sokszínű műveltség, melynek birtokosa az ünnepelt, s az a példaadó közösségi összefogás, amely őt és egykori tanárkollégáit jellemzi, példa lehet a ma pedagógusai számára is”. Megemlékezett arról is, hogy egy korábbi meghívásnak eleget téve előadást tartott pesti rendházukban az egykori veszprémi kegyesrendi tanároknak Veszprém mai életéről, a város terveiről.

Egyház és világ találkozásának példája volt a Várpalotai napok rendezvénye, amelyen Nagy Károly plébános meghívására a városba látogatott a Máltai Szeretetszolgálat svájci missziója. Vezetőik a helyi máltai csoport zászlószentelési ünnepsége után a város elöljáróival tanácskoztak a szervezetnek a szegények, betegek, magányosok támogatásában kifejtett tevékenységéről és ellátogattak a városi kórházba is, ahol a betegekkel beszélgettek és szeretetadományait átadták.

A települések értékeinek megőrzésén munkálkodó hívő és nem hívő közösségek összefogásának másik eseménye volt Bakonyszentlászlón az önkormányzat és a helyi bányaiüzem támogatásával, a közösség művészi és mesteremeri munkájával gyönyörűen felújított Esterházy-kápolna megáldása a nyár végén. Szendi József érsek a szertartáson méltatta a települési összefogást, kifejezve reményét, hogy a közös erővel készült templomok, melyeknek építését-szépítését, helyreállítását a helybéli emberek összefogása segíti, bizonyára személyesebb otthonaivá is válnak a településeknek.

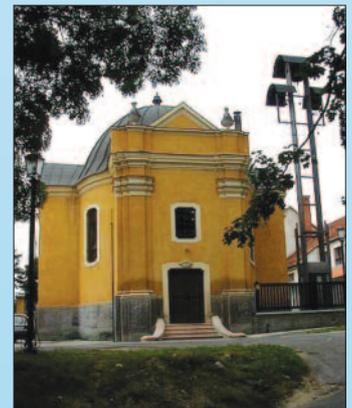
A fenti „találkozásokhoz”, „nyitásokhoz” tartozónak tekinthető még az 1993-as esztendő végén Deák Dénes (a híres zsidó szár-

Ábrahámhegy - Deák Dénes búcsúztatása

maszú, tragikus sorsú műgyűjtő, az egyházmegye megbecsült mecénása) búcsúztatása, templomi nyughelyén való elhelyezése Ábrahámhegyen a Szent László-kápolnában. A Tóth László ny. segédpüspök által celebrált szertartáson az elhunyt Katona Tamás államtitkár is búcsúztatta a barátok ismerősök nevében. Kiemelte többek között, hogy a neves budapesti műgyűjtő ábrahámhegyi nyaralásai alkalmával számos értékes művészeti alkotással gazdagította a '80-as évek közepétől a hajlékot. Az ő adományaként került a templomba egy 17. századi Immaculata szobor, egy 18. századi feszület, valamint jeles kortárs képzőművészek (Gyarmathy Tihász, Somogyi Győző és Udvardi Erzsébet, Csikszentmihályi Róbert, Hegyi János, Deim Pál) származó alkotások. Furcsa utakon vezette őt az Úr az Egyházhoz, mondta: „Itt tudatosult benne, hogy a szeretet ad értelmet az emberi életnek. Itt tette magáévá a Szent Pál apostol hirdette igazságot: 'A szeretet soha el nem fogy'. Mi voltunk-lehettünk az ő nagy családja, s ő nekünk kifogyhatatlan szeretetforrás”. (Folytatjuk.)

Toldi Éva

Bakonyszentlászló Esterházy-kápolna

A MÁRIAPÓCSI KEGYKÉP VESZPRÉMBEN

2015. MÁRCIUS 17–18.

A könnyező szűzanya kegyképét körmenetben kísérik a veszprémi várba

A könnyezés ereklyéje, a kegykép másolatával

Kocsis Fülöp püspök, Nagy Károly apátkanonok és Márfi Gyula érsek

Ünnepi szentmise Kocsis Fülöp püspök, Szendi József ny. érsek és Márfi Gyula érsek

A hívek köszöntik a Szűzanyát

*Színművészek hódolata
(Módri Györgyi, Keresztes János és Oberfrank Pál)*

A Szent Margit óvoda óvodásai köszöntik a Szűzanyát

A VESZPRÉMI FŐEGYHÁZMEGYE ZARÁNDOKLATA BOLDOG GIZELLA ÜNNEPÉN

10 ÓRA

ÜNNEPI
SZENTMISE

A SZENTHÁROMSÁG
TÉREN

BOLDOG GIZELLA
EREKLYÉJÉNEK
JELENLÉTÉBEN

SZENTBESZÉDET MOND:
VÁRSZEGI ASZTRIK OSB
PANNONHALMI FŐAPÁT
A SZENTMISE VÉGÉN
A SZENT IMRE-DÍJAK
ÁTADÁSA

ZENÉS ÁHÍTAT
AZ EREKLYE ELŐTT
A SZENT MIHÁLY BAZILIKÁBAN
KÖZREMŰKÖDIK A
BAZILIKA KÓRUSA
ÉS GYERMEKKARA

SZERZETESÉK UDVARA

SZERZETESRENDEK

BEMUTATKOZÁSA A SZALÉZIÁNUMBAN

2
0
1
5.

M
Á
J
U
S

9.

